



Ieslodzījuma vietu pārvalde

2014. gada publiskais pārskats

Rīga, 2015

Saīsinājumi

- AIDS** – iegūts imūndeficīta sindroms
- ANO** – Apvienoto Nāciju Organizācija
- CPT** – Eiropas Komitejas spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanai
- ES** – Eiropas Savienība
- HIV** – cilvēka imūndeficīta vīruss
- LNB** – Latvijas Nacionāla bibliotēka
- LRKB** – Latvijas Romas katoļu baznīca
- NVO** – nevalstiska organizācija
- Pārvalde** – Ieslodzījuma vietu pārvalde
- SIA** – sabiedrība ar ierobežotu atbildību

Satura rādītājs

Vēsture	4
Misija, vīzija un vērtības	5
1. Pamatinformācija	6
1.1. Pārvaldes juridiskais statuss	6
1.2. Pārvaldes darbības mērķi, virzieni un īstenotā budžeta programma	6
1.3. Pārskata gada galvenie pasākumi	7
1.4. Pārvaldes struktūra	11
1.5. Ieslodzījuma vietas un to veidi	12
2 Pārvaldes finanšu resursi un darbības rezultāti	13
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	13
2.2. Darbības rezultāti	15
2.2.1. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīva nodrošināšana	50
3. Personāls	53
4. Komunikācija ar sabiedrību	58
5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	63
5.1. Nākamā gada prioritātes	63
5.2. Nākamajā gadā plānotie sadarbības projekti	65

Vēsture

2014. gada 8. jūlijā bija Ieslodzījuma vietu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) dibināšanas 95. gadadiena. Tieši pirms deviņdesmit pieciem gadiem Tieslietu ministrijas pakļautībā tika izveidota Galvenā Cietumu valde. Sākumā tajā strādāja tikai četri ierēdņi. 1919. gada 10. augustā Galveno Cietumu valdi pārdēvēja par Galveno Cietumu un cietumu organizācijas pārvaldi. Pakāpeniski Galvenās Cietumu un cietumu organizācijas pārvaldes darbinieku skaits pieauga, un 1920. gadā pārvaldē strādāja jau 20 darbinieki un tās rīcībā bija 19 cietumi ar 1861 ieslodzīto. Turpmākajos gados cietumu skaits samazinājās, toties pieauga ieslodzīto skaits.

Padomju varas gados vairākkārt tika mainīts tās nosaukums – Labošanas darbu iestāžu pārvalde, Ieslodzījuma vietu pārvalde un Ieslodzījuma vietu departaments.

Pārvaldes nosaukumi tika mainīti vairākkārt arī pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas – Cietumu administrācija, Ieslodzījuma vietu departaments un Ieslodzījuma vietu pārvalde.

No 1990. gada maija līdz šim brīdim Pārvaldi vadījuši – M. Aleksandrovičs, E. Krūmiņš, S. Pokšāns, V. Zahars, D. Lūks, S. Zlatoustovs, V. Puķīte un I. Spure.

Pārvaldes 95. gadadienā 2014. gada 8. jūlijā Pārvalde Rīgas Latviešu biedrības namā rīkoja konferenci „Latvijas penitenciārās sistēmas attīstība 95 gados un tās attīstības perspektīvas”. Jubilejas rīts sākās ar dievkalpojumu Rīgas Doma baznīcā, kur Romas Katoļu baznīcas Rīgas arhibīskaps metropolīts Zbigņevs Stankevičs vadīja dievkalpojumu, kura laikā iesvētīja jauno Pārvaldes karogu. Visu konfesiju vadītāji lūdza par ieslodzījuma vietu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm (turpmāk – amatpersona) un darbiniekiem uz līguma pamata (turpmāk – darbinieks) un deva svētību turpmākam darbam. Pēc dievkalpojuma un ziedu nolikšanas pie Brīvības pieminekļa, konferences dalībnieki atskatījās uz 95 gados paveikto. Pārvaldes priekšiece I. Spure analizēja ieslodzījuma vietu sistēmas attīstības perspektīvas. Pasākuma laikā tika apbalvotas cietumu amatpersonas un godināti ilggadējie sistēmas darbinieki.

Misija, vīzija un vērtības

Misija:

Izpildām sodu, palīdzot likumpārkāpējiem kļūt par socializētiem pilsoņiem.

Vīzija:

Laikmetīgi cietumi drošākai sabiedrībai.

Vērtības:

Cilvēks, profesionalitāte, taisnīgums, humānisms, drošība, tiesiskums, mērķtiecīgums, atbildīgums.

Pamatinformācija

1.1. Pārvaldes juridiskais statuss

Ieslodzījuma vietu pārvaldes likuma 2. pants nosaka, ka Pārvalde ir Tieslietu ministrijas padotībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku apcietinājuma kā drošības līdzekļa un brīvības atņemšanas kā kriminālsoda izpildes jomā.

Pārvaldes darbību reglamentē:

- Valsts pārvaldes iekārtas likums (pieņemts Saeimā 2003. gada 6. jūnijā, stājās spēkā 2003. gada 1. janvārī, grozījumi: 2008. gada 12. jūnijā, 2009. gada 26. martā un 12. jūnijā, 2010. gada 13. maijā);
- Ieslodzījuma vietu pārvaldes likums (pieņemts Saeimā 2002. gada 31. oktobrī, stājās spēkā 2003. gada 1. janvārī, grozījumi: 2003. gada 29. maijā, 2004. gada 11. novembrī, 2006. gada 15. jūnijā un 2014. gada 17. decembrī);
- Ministru kabineta 2005. gada 1. novembra noteikumi Nr. 827 „*Ieslodzījuma vietu pārvaldes nolikums*” (ar grozījumiem: Ministru kabineta 2006. gada 10. oktobra noteikumi Nr. 839 „*Grozījums Ministru kabineta 2005. gada 1. novembra noteikumos Nr. 827 „Ieslodzījuma vietu pārvaldes nolikums*””).

1.2. Pārvaldes darbības mērķi, virzieni un īstenotā budžeta programma

Pārvaldes darbības mērķis ir sodītas personas efektīva resocializācija likumības, taisnīguma un vienlīdzības apstākļos un atkārtotu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas skaita samazināšana.

Pārvaldes galvenie darbības virzieni:

- veikt ieslodzījuma vietu apsardzi;
- uzraudzīt un nodrošināt ieslodzītajām personām noteikto uzvedības normu un tiesību ievērošanu un pienākumu izpildi;
- nodrošināt normatīvajos aktos noteikto sadzīves un komunālo pakalpojumu sniegšanu ieslodzītajiem;
- nodrošināt ieslodzīto medicīnisko aprūpi;
- organizēt ieslodzīto garīgās aprūpes, sociālās uzvedības korekcijas un sociālās rehabilitācijas pasākumus;
- nodrošināt personāla tiesību ievērošanu un pienākumu izpildi, tiesisko aizsardzību, darbības un sociālās garantijas;
- nodrošināt darbinieku profesionālās ievirzes un profesionālās pilnveides izglītību.

Pārvalde atbilstoši savai kompetencei:

- sadarbojas ar valsts un pašvaldību institūcijām, nevalstiskām organizācijām, ārvalstu un starptautiskajām institūcijām;

- sniedz priekšlikumus Tieslietu ministrijai par nepieciešamajiem normatīvajiem aktiem un piedalās attiecīgo aktu projektu izstrādē;
- piedalās valsts institūciju un citu programmu projektu sagatavošanā;
- informē sabiedrību par Pārvaldes darbību.

Pārskata gadā Pārvalde realizēja budžeta apakšprogrammu 04.01.00 „Ieslodzījuma vietas”, apakšprogrammu 04.02.00 „Ieslodzījuma vietu būvniecība”, programmu 64.00.00 „Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda projektu un pasākumu īstenošana”, programmu 65.00.00 „Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai”, programmu 70.00.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” un programmu 71.00.00 „Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto projektu un pasākumu īstenošana”.

1.3. Pārskata gada galvenie pasākumi

Pārvalde 2014. gadā veica darbu saskaņā ar Pārvaldes priekšnieka 2013. gada 28. decembra rīkojumu Nr. 316 „Par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2014. gada pamata pasākumu plānu” apstiprināto Pārvaldes 2014. gada pamata pasākumu plānu (turpmāk – Plāns). Plāns nosaka arī pārskata gadā veicamos Pārvaldes struktūrvienību pamatuzdevumus.

Atbilstoši Plānam, lai nodrošinātu Pārvaldes efektīvu darbību, amata nosaukumu vienveidību centrālajā aparātā un ieslodzījuma vietās, veiktas 50 strukturālas izmaiņas. Optimizācijas procesā tika samazinātas 31,5 amata vietas (samazinātas 503 amata vietas, ieviestas 471,5 amata vietas).

No 2014. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 1. novembrim Pārvaldes pakļautībā bija 12 ieslodzījuma vietas. Saskaņā ar tieslietu ministra 2014. gada 2. jūlija rīkojumu Nr. 1-1/260 „Par brīvības atņemšanas iestādes likvidēšanu”, lai nodrošinātu Pārvaldei piešķirto valsts budžeta līdzekļu un Pārvaldes cilvēkresursu efektīvu izmantošanu, 2014. gada 1. novembrī tika likvidēts Pārvaldes Šķirotavas cietums.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2010. gada 9. novembra sēdes protokola Nr. 59 47.§, lai uzlabotu apstākļus ieslodzījuma vietās atbilstoši cilvēktiesību normām, piešķirtā finansējuma ietvaros ir veikti šādi darbi:

- pabeigta Jelgavas cietuma katlumājas rekonstrukcija;
- pabeigta Jēkabpils cietuma katlumājas rekonstrukcija.

Lai nodrošinātu Pārvaldes un ieslodzījuma vietu normālu funkcionēšanu, tika veikti neatliekamie remontdarbi un iegādāti pamatlīdzekļi, tajā skaitā:

- veikta Brasas cietuma ventilācijas sistēmas projekta izstrāde;
- iegādāts televizors un gāzes plīts Brasas cietuma vajadzībām;
- veikta Cēsu Audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem perimetra apgaismojuma daļēja rekonstrukcija;

- iegādāti ventilatori Daugavgrīvas cietuma vajadzībām;
- veikta kabeļu līnijas daļēja rekonstrukcija Daugavgrīvas cietumā;
- pabeigta automātisko siltummezglu ierīkošana Daugavgrīvas cietuma Daugavpils nodaļā;
- iegādāti universālie ratiņi bērniem, gaisa kondicionieri un veļas mazgājamā mašīna Ilģuciema cietuma vajadzībām;
- veikta Jelgavas cietuma apakšstacijas ēkas rekonstrukcija ar transformatoru maiņu;
- pabeigta Jelgavas cietuma katlumājas rekonstrukcija;
- veikta Jelgavas cietuma kanalizācijas tīklu rekonstrukcijas projekta izstrāde;
- veikts pieslēgums sadalošajam gāzesvadam Jelgavas cietumā;
- iegādāts ventilācijas agregāts Jelgavas cietuma vajadzībām;
- pabeigta Jēkabpils cietuma katlumājas rekonstrukcija;
- veikts kanalizācijas sistēmas remonts Liepājas cietumā;
- iegādāts kanalizācijas sūknis Liepājas cietuma vajadzībām;
- iegādāta dušas kabīne Liepājas cietuma vajadzībām;
- veikti nosēdumu akas izbūves darbi Olaines cietumā;
- iegādāts veļas žāvētājs Olaines cietuma vajadzībām;
- veikts Rīgas Centrālcietuma jumtu kapitālais remonts;
- veikta nožogojuma un uzraudzības posteņa izbūve Rīgas Centrālcietumā;
- iegādāti ūdens sildītāji Rīgas Centrālcietuma vajadzībām;
- veikta Valmieras cietuma transporta kontroles caurlaides punkta vārtu un sienas nomaiņa;
- iegādāti materiāli videonovērošanas sistēmas uzlabošanai Valmieras cietumā;
- iegādātas medicīniskas iekārtas Rīgas Centrālcietuma, Brasas, Daugavgrīvas, Ilģuciema, Jelgavas, Jēkabpils, Liepājas, Olaines un Valmieras cietuma vajadzībām;
- iegādātas automašīnas ieslodzīto pārvešanai Rīgas Centrālcietuma un Daugavgrīvas cietuma vajadzībām;
- iegādātas mēbeles Rīgas Centrālcietuma, Daugavgrīvas, Jelgavas, Jēkabpils un Olaines cietuma vajadzībām;
- iegādāti ledusskapji visu ieslodzījuma vietu vajadzībām;
- pabeigta ugunsdrošības sistēmas uzstādīšana Pārvaldes Mācību centra telpās un Rīgas Centrālcietumā;
- iegādātas ciparu ierakstu iekārtas Daugavgrīvas, Jelgavas un Liepājas cietuma vajadzībām;

- iegādāti sūkņi Rīgas Centrālcietuma, Daugavgrīvas un Šķirotavas cietuma vajadzībām;
- iegādāti krūmgrieži Daugavgrīvas un Jēkabpils cietuma vajadzībām;
- veikta ūdensskaitītāja nomaina Jelgavas cietumā un Rīgas Centrālcietumā;
- iegādāti dokumentu smalcinātāji Brasas un Daugavgrīvas cietuma vajadzībām;
- izstrādātas tāmes saskaņā ar izstrādāto metu Olaines cietuma jaunā korpusa būvniecībai (Atkarīgo centrs);
- iegādāti sviri Rīgas Centrālcietuma un Ilģuciema cietuma vajadzībām;
- iegādātas Microsoft licences Pārvaldes vajadzībām;
- iegādāta datortehnika Pārvaldes centrālā aparāta un visu ieslodzījuma vietu vajadzībām;
- iegādāta vēstuļu frankēšanas mašīna Pārvaldes centrālā aparāta vajadzībām;
- izveidots lokālais UTP datortīkls Pārvaldes centrālā aparāta vajadzībām;
- iegādāts perforators ar piederumiem Pārvaldes centrālā aparāta vajadzībām;
- iegādāti speciālie līdzekļi (aizsargvairogi, elektrošoka komplekti, ķermeņa un krūšu aizsargvestes);
- iegādātas antivīrusa licences;
- veikti lietvedības datorprogrammas papildinājumi;
- iegādāts alkometra komplekts;
- veikta preču zīmes pārreģistrācija 10 gadu periodam.

Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma prasībām tika nodrošināts valsts līdzekļu efektīvs izlietojums, izvēloties saimnieciski izdevīgākos piedāvājumus. Pārvaldē 2014. gadā veiktas 140 iepirkuma procedūras, to skaitā 12 iepirkuma procedūras dažādu Eiropas Savienības programmu projektu vajadzībām.

2014. gadā Pārvalde realizēja vairākus Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētos projektus:

- Programmas „*Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana*” ietvaros:
 - ✓ „*Vienotais platību maksājums un papildus valsts tiešie maksājumi*” (Nr. ELGF/001);
- Programmas „*Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana*” ietvaros:
 - ✓ „*Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi*” (Nr. ELFLA/002);
- Programmas „*Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana*” ietvaros:

✓ „*Aplī Eiropas Savienībai*” – pieredzes apmaiņas pasākumi Eiropas Savienības ietvaros par seksuālās vardarbības mazināšanas iespējām (Nr. JUST/2011-2012/AG);

✓ Eiropas Komisijas īpašās programmas „*Krimināltiesības*” ietvaros projekts „*Suicīda preventīvās sistēmas pilnveide ieslodzījuma vietās*” (Nr. JUST/2013/JPEN/AG/4554);

✓ *Grundtvig* partnerības Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas projekts „*The creation and the implementation of the Social Skills Development Program for Convicts*” (Nr. 2012-1-LT1-GRU06-071303);

✓ „*Informācijas un labās prakses apmaiņa darbā ar ieslodzītajiem ārvalstniekiem*” (Nr. JUST/2010/JPEN/AG/1565);

✓ „*Pastum Pastum – PIEVELCIES*” (Nr. LV-12-E129-2013-R2);

✓ „*No tūruma līdz ražai*” (Nr. LV-12-E239-2013-R3);

• Programmas „*Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana*” ietvaros:

✓ „*Jaunas nodaļas izveide Olaines cietumā, ieskaitot būvniecību un personāla apmācību*” (Nr. LV08/2);

✓ „*Alternatīvu brīvības atņemšanai sekmēšana (ieskaitot iespējamo pilotprojektu elektroniskajai uzraudzībai)*” (Nr. LV08/2) (projekta iesniedzējs – Valsts probācijas dienests, Pārvalde – projekta partneris. Projekta ietvaros Pārvalde iesaista personālu dažādās apmācību aktivitātēs.).

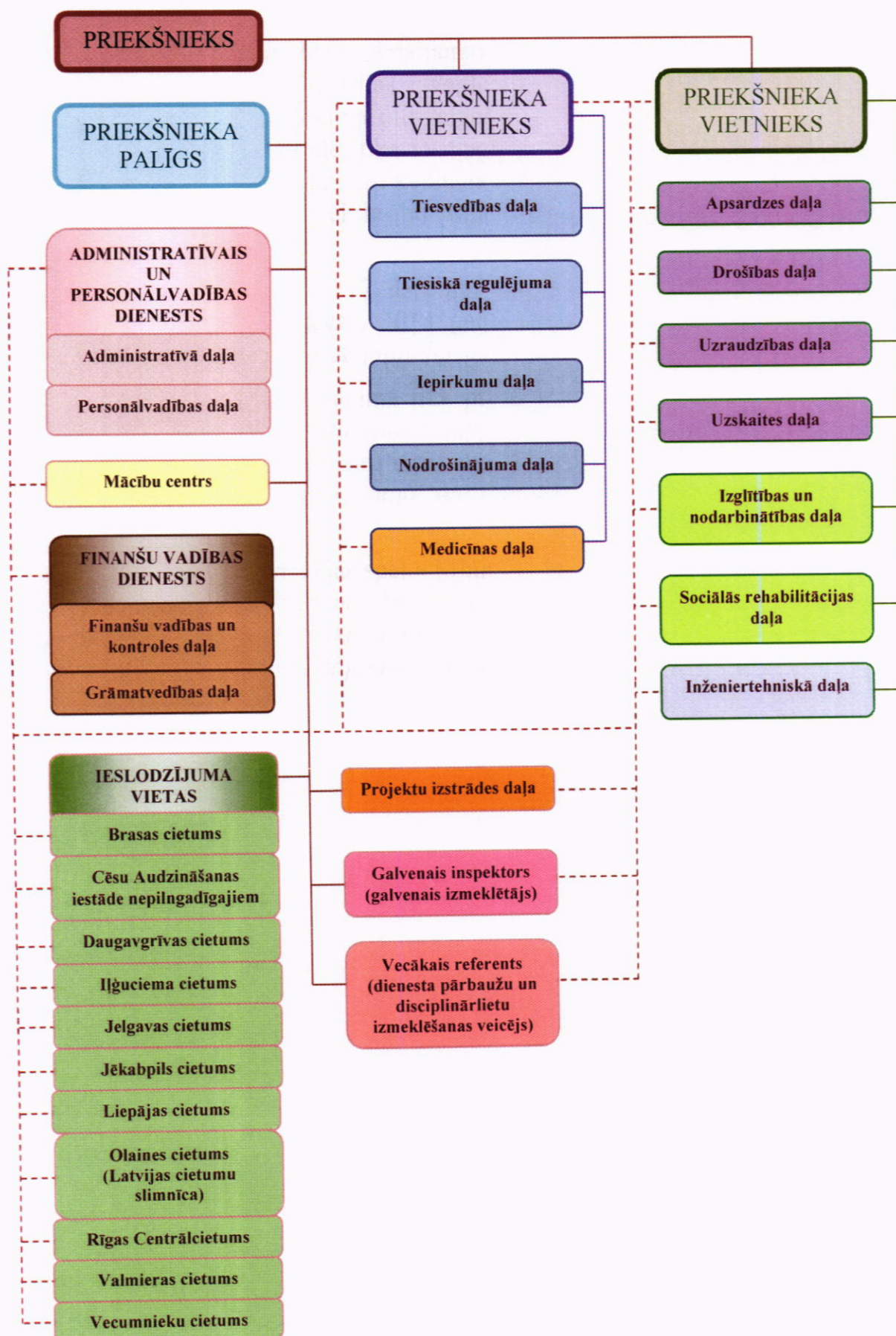
Gada laikā Pārvaldes amatpersonas piedalījās vairākās Tieslietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas izveidotajās darba grupās, kuras pastāvīgi strādā pie normatīvā regulējuma pilnveidošanas. Pārvaldē tika veikts intensīvs darbs normatīvo aktu izstrādē, tika iesniegti priekšlikumi Tieslietu ministrijai, un tā rezultātā Saeimā un Ministru kabinetā pieņemti normatīvie akti, kas palīdz nodrošināt likumības un cilvēktiesību principiem atbilstošu Pārvaldes darbību, proti:

• 2014. gada 2. oktobrī un 17. decembrī Saeimā tika pieņemti grozījumi *Latvijas Sodū izpildes kodeksā*. 2014. gada 16. oktobrī Saeimā tika pieņemti grozījumi *Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā*;

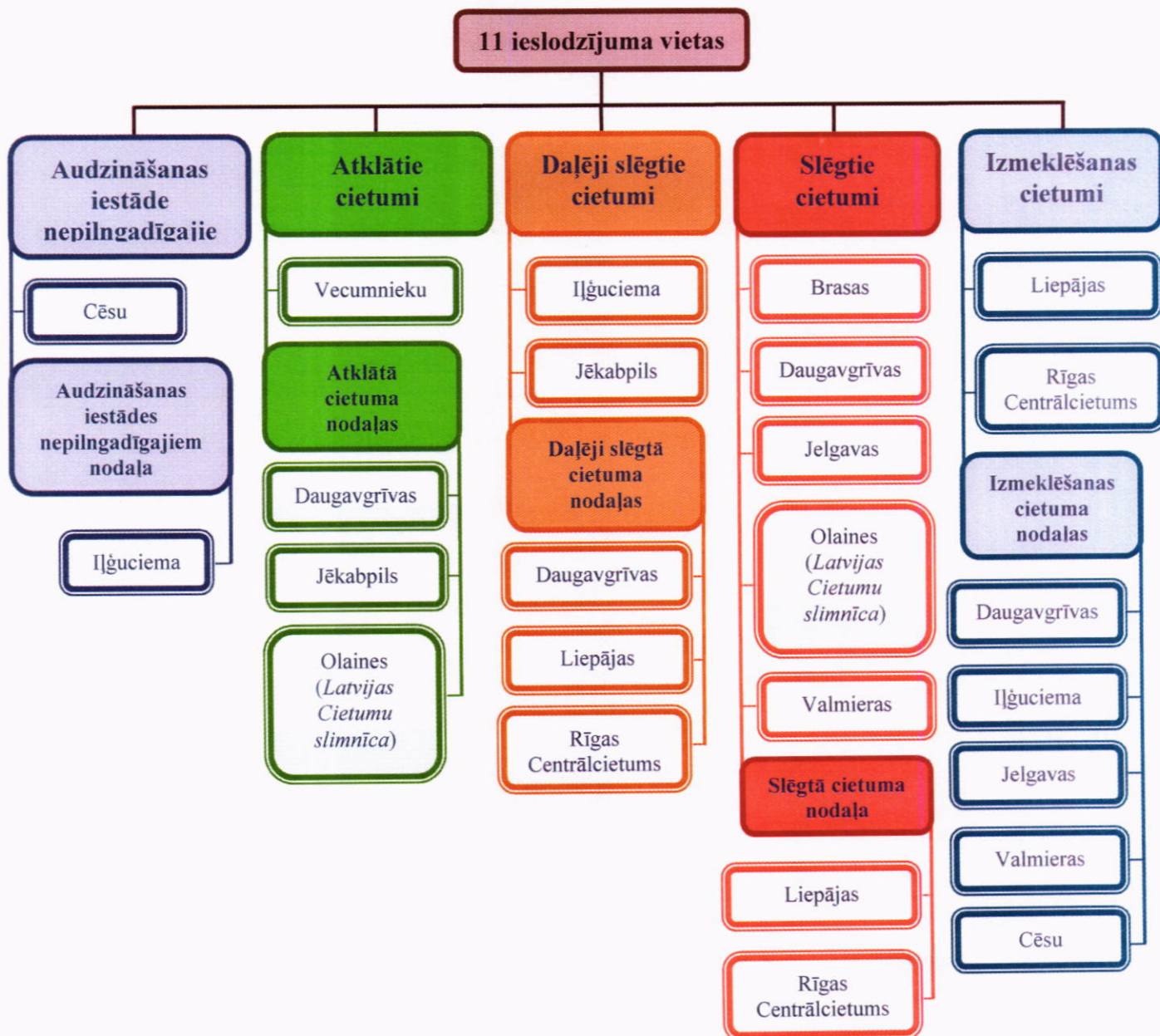
• 2014. gada 17. decembrī Saeimā tika pieņemti grozījumi *Ieslodzījuma vietu pārvaldes likumā* un *Apcietinājumā turēšanas kārtības likumā*. 2014. gada 24. janvārī stājās spēkā Ministru kabineta 2014. gada 14. janvāra noteikumi Nr. 25 „*Noteikumi par apcietināto un notiesāto personu veselības aprūpi ieslodzījuma vietās*”;

• 2014. gada 28. februārī stājās spēkā Ministru kabineta 2014. gada 18. februāra noteikumi Nr. 104 „*Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 19. decembra noteikumos Nr. 1022 „Noteikumi par ieslodzīto personu uztura un sadzīves vajadzību materiālā nodrošinājuma normām*”.

1.4. Pārvaldes struktūra



1.5. Ieslodzījuma vietas un to veidi



2. Pārvaldes finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

(euro)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2013. gada budžeta izpilde	2014. gads	
			plāns	budžeta izpilde
1.	Resursi izdevumu segšanai, to skaitā:	39 626 648	42 139 473	41 676 274
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	38 905 902	41 364 984	41 039 420
1.2.	ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	668 844	711 436	575 078
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība iestādes ieņēmumos	24 699	38 666	38 315
1.4.	valsts budžeta transferti	27 203	24 387	23 461
2.	Izdevumi – kopā, to skaitā:	39 010 905	42 166 552	41 695 514
2.1.	uzturēšanas izdevumi	36 691 023	40 622 194	40 151 157
2.2.	kapitālie izdevumi	2 319 882	1 544 358	1 544 357

2014. gadā Pārvaldes plānotie izdevumi bija 42 166 552 euro, no tiem 41 807 161 euro – 04.01.00 apakšprogrammai „Ieslodzījuma vietas” (tajā skaitā 711 436 euro – ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi), 10 028 euro – 04.02.00 apakšprogrammai „Ieslodzījuma vietu būvniecība”, 15 512 euro – 64.00.00 programmai „Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda projektu un pasākumu īstenošana”, 80 euro – 65.00.00 programmai „Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana”, 67 023 euro – 70.00.00 programmai „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana”, 266 748 euro – 71.00.00 programmai „Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto projektu un pasākumu īstenošana”.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2010. gada 9. novembra sēdes protokola Nr. 59 47.§, 2014. gadā 04.01.00 apakšprogrammai „Ieslodzījuma vietas” tika piešķirti 2013. gada slēgtie asignējumi no valsts budžeta apropriācijas rezerves 539 238 euro (539 238 euro – kapitāliem izdevumiem) neatliekamam pasākumu veikšanai, lai uzlabotu apstākļus ieslodzījuma vietās atbilstoši cilvēktiesību normām.

Izdevumi viena ieslodzītā uzturēšanai dienā 2014. gadā bija 22,58 euro un pārsniedza plānoto radītāju par 3,17 euro jeb par 16,3%.

**04.00.00 programmas „Kriminālsodu izpilde”
04.01.00 apakšprogrammas „Ieslodzījuma vietas” izdevumu struktūra**

Rādītāji	2013. gads¹ (tūkst. euro)	2014. gads (tūkst. euro)	Finansējuma izmaiņas salīdzinot ar 2013. gadu	
			tūkst. euro	%
Atlīdzība	27 362,5	30 404,9	3 042,4	11,12
Preces un pakalpojumi	9 155,7	9 514,2	358,5	3,92
Kapitālie izdevumi	1 106,1	996,2	- 109,9	- 9,94
Izdevumi kopā	37 624,3²	40 915,3³	3 290,9	8,75

¹ 2013. gada izpilde norādīta atbilstoši programmas 24.00.00 „Ieslodzījuma vietas” izpildei.

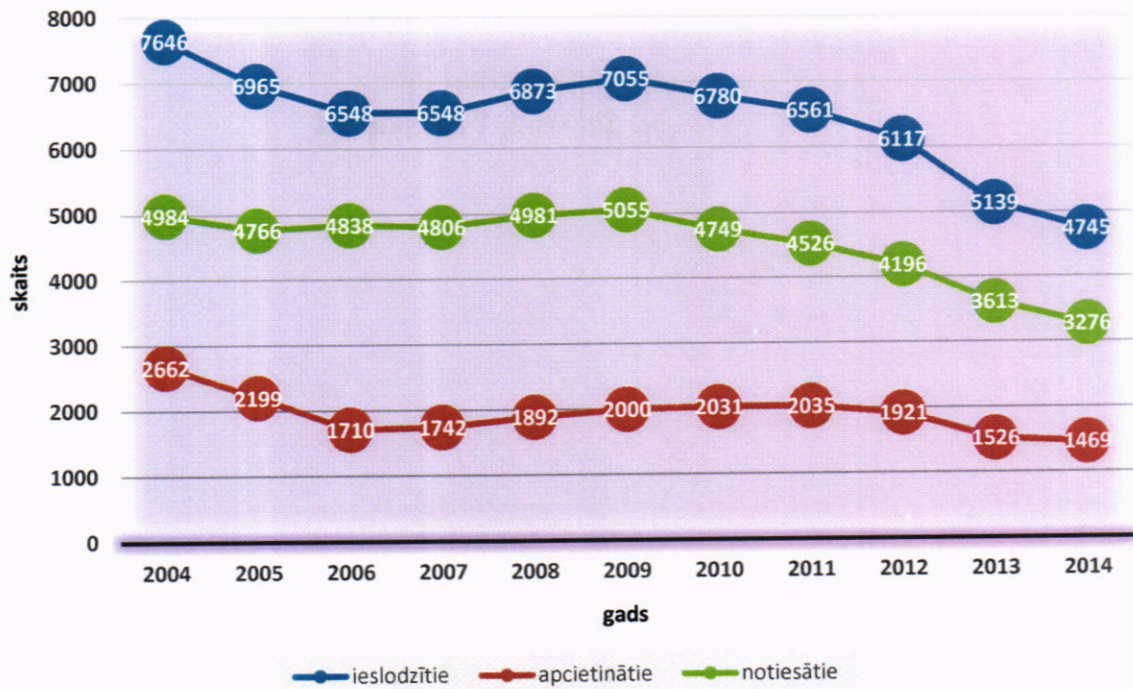
² Tabulā nav iekļauts papildus piešķirtais finansējums 1 310 496 euro (Ls 921 022) apmērā neatliekamam pasākumu veikšanai saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 9. novembra sēdes protokola Nr. 59 47.§, lai uzlabotu apstākļus ieslodzījuma vietās atbilstoši cilvēktiesību normām.

³ Tabulā nav iekļauts papildus piešķirtais finansējums 539 238 euro apmērā saskaņā ar Finanšu ministrijas 2014. gada 4. aprīļa rīkojumu Nr. 165 „Par apropriācijas pārdali starp 74. resoru „Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums”, Ārlietu ministriju, Ekonomikas ministriju, Finanšu ministriju, Iekšlietu ministriju un Tieslietu ministriju”, lai nodrošinātu Jelgavas un Jēkabpils cietuma katlumājas rekonstrukcijas pabeigšanu.

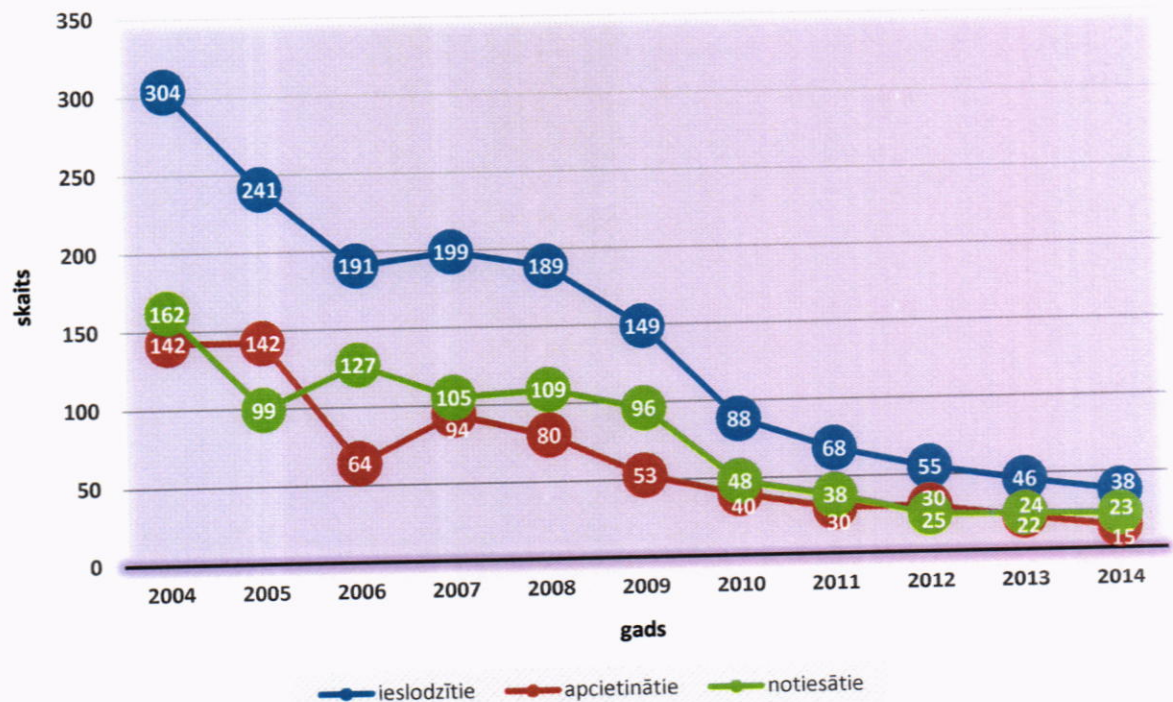
Saskaņā ar Finanšu ministrijas minēto rīkojumu piešķirts papildus finansējums Microsoft licenču izpirkšanai.

2.2. Darbības rezultāti

Ieslodzīto kopskaits 2014. gada 31. decembrī:



Nepilngadīgo ieslodzīto kopskaits 2014. gada 31. decembrī:



Pārvaldē izveidotā auditēšanas komisija, kurā tika iekļautas amatpersonas un darbinieki no Pārvaldes un Tieslietu ministrijas, 2014. gada maijā pabeidza visu dzīvojamo telpu stāvokļa apsekošanu ieslodzījuma vietās pēc šādiem kritērijiem:

- dzīvojamās platības pietiekamība (kopmītņu tipa telpās dzīvojamās platības norma ne mazāka par 4 kvadrātmetriem vienam ieslodzītajam, bet vienieslodzījuma kamerās – ne mazāku par 9 kvadrātmetriem);
- kapitālā un/vai kosmētiskā remonta nepieciešamība;
- dabiskā un mākslīgā apgaismojuma pietiekamība;
- ventilācijas esamība un pietiekamība;
- sanitārā mezgla norobežojuma esamība un pietiekamība;
- individuālās gultas vietas nodrošināšana;
- minimālo mikroklimata parametru nodrošināšana;
- atbilstība vispārējām higiēnas prasībām un epidemioloģiskajai drošībai.

Apsekošanas komisijas darbības rezultātā tika apkopota visa iegūtā informācija atbilstoši minētajiem kritērijiem un iesniegti Tieslietu ministrijai priekšlikumi par ieslodzījuma vietu dzīvojamo telpu atbilstību cilvēka cieņai, kas nerada necilvēcīgu, pazemojošu attieksmi un sliktu izturēšanos pret personu, un finanšu līdzekļu ieguldījumu dzīvojamo telpu (atsevišķi par katru ieslodzījuma vietu) stāvokļa pilnveidošanai.

Nemot vērā minēto, 2014. gada 2. jūlijā tieslietu ministrs izdeva divus rīkojumus, proti: rīkojumu Nr. 1-1/259 „*Par brīvības atņemšanas iestāžu veidiem un tajās izvietojamo ieslodzīto skaitu*” un rīkojumu Nr. 1-1/260 „*Par brīvības atņemšanas iestādes likvidēšanu*,” ar kuru Pārvaldei tika uzdots 2014. gada 1. novembrī likvidēt Pārvaldes Šķirotavas cietumu.

2014. gada 15. jūlijā Pārvaldes priekšnieks apstiprināja „*Rīcības plānu par Ieslodzījuma vietu pārvaldes Šķirotavas cietuma likvidēšanu*”. Saskaņā ar šo plānu tika veikti Šķirotavas cietuma likvidācijas pasākumi.

Saskaņā ar tieslietu ministra 2014. gada 30. decembra rīkojumu Nr. 1-1/492 „*Par brīvības atņemšanas iestāžu veidiem un tajos ievietojamo ieslodzīto skaitu*”, kopējas ieslodzīto maksimālais skaits visās ieslodzījuma vietās kopā 2014. gada laikā samazināts par 2 118.

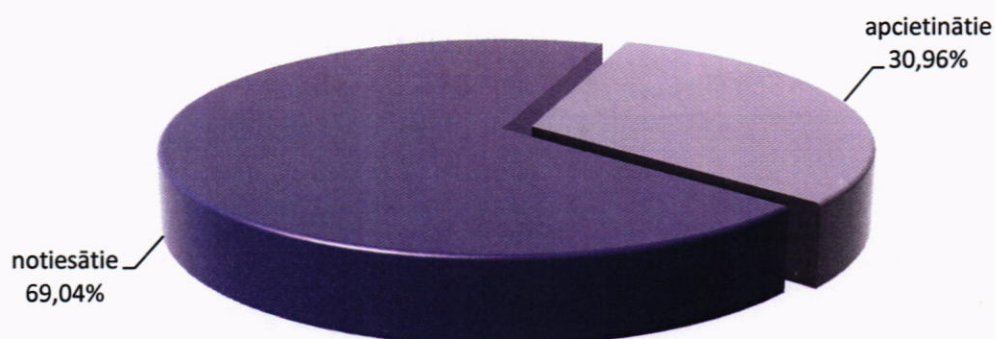
2014. gada 31. decembrī ieslodzījuma vietās atradās 4 745 ieslodzītie: apcietinātie – 1 469, notiesātie – 3 276. No kopējā ieslodzīto skaita ieslodzījuma vietās atradās 343 sievietes (apcietinātās – 99, notiesātās – 244), 38 nepilngadīgie (apcietinātie – 15, notiesātie – 23) un 63 ieslodzītie ar brīvības atņemšanu uz mūžu (apcietinātie – 10, notiesātie – 53). Salīdzinot ar 2013. gadu, pārskata gadā ieslodzīto skaits samazinās vidēji par 394 ieslodzītajiem. Faktiski pārskata gadā vidējais ieslodzīto skaits bija 4 960, to skaitā notiesātie – 3 544 un apcietinātie – 1 416.

Gada laikā vidēji 70% ieslodzīto no kopējā ieslodzīto skaita tika izvietoti kamerās vai kopmītņu tipa dzīvojamās telpās, kurās dzīvojamās platības norma ir ne mazāka par 4 kvadrātmetriem vienam ieslodzītajam.

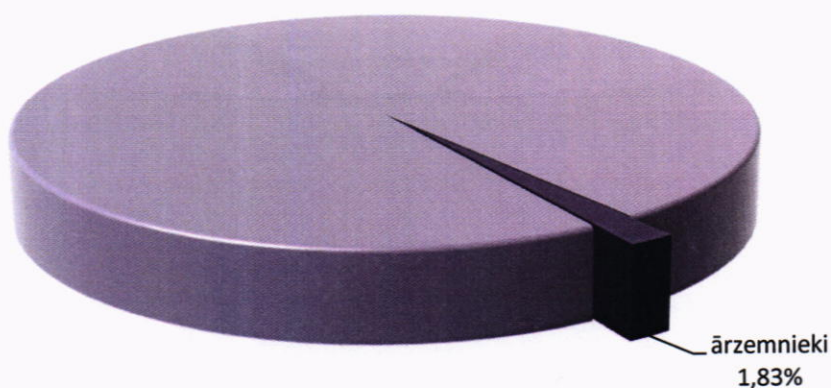
Pārskata gadā ieslodzījuma vietās uzņemti 4 457 notiesātie, bet 2 255 notiesātie dažādu iemeslu dēļ tika atbrīvoti.

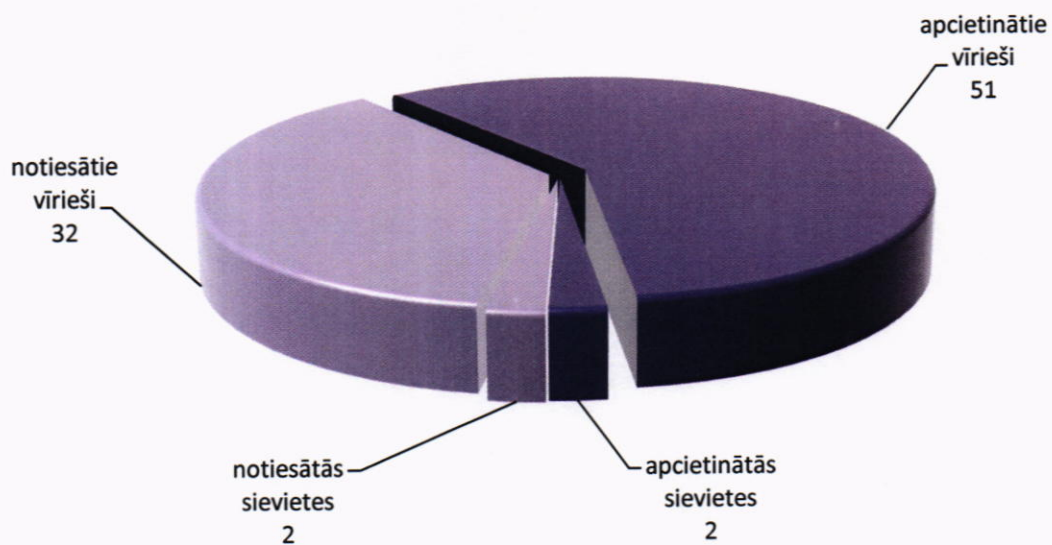
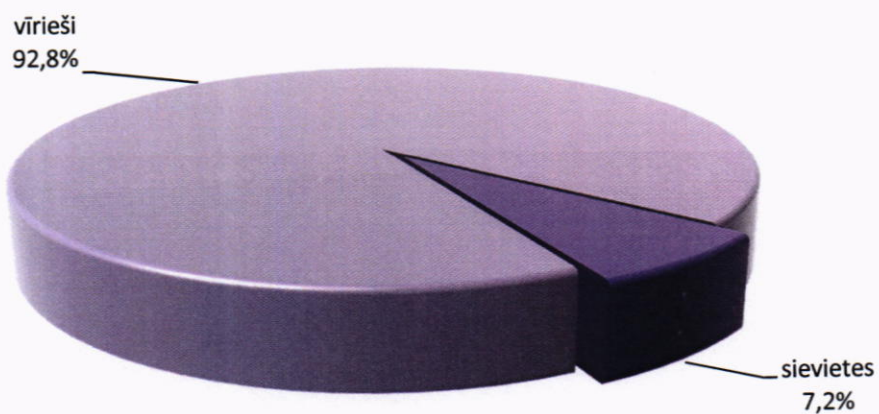
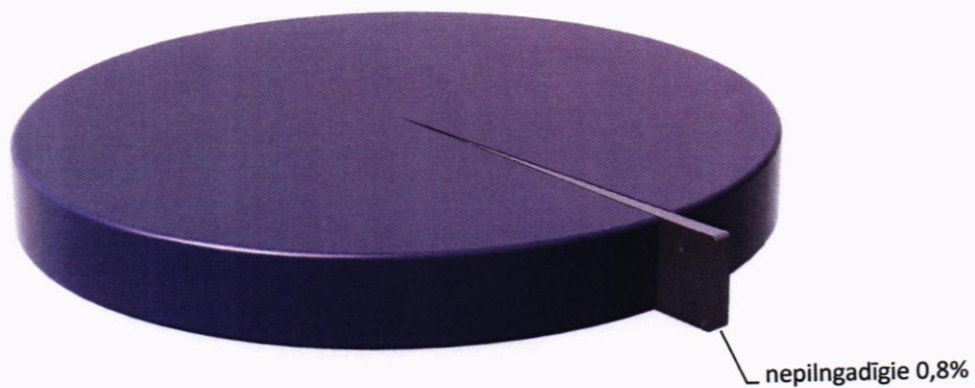
Izmeklēšanas cietumos gada laikā uzņemti 8 065 apcietinātie, bet 8 122 apcietinātie drošības līdzekļa maiņas dēļ ar pirmstiesas izmeklēšanas iestādes lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu vai citu iemeslu dēļ atstājuši izmeklēšanas cietumu vai tā nodaļas.

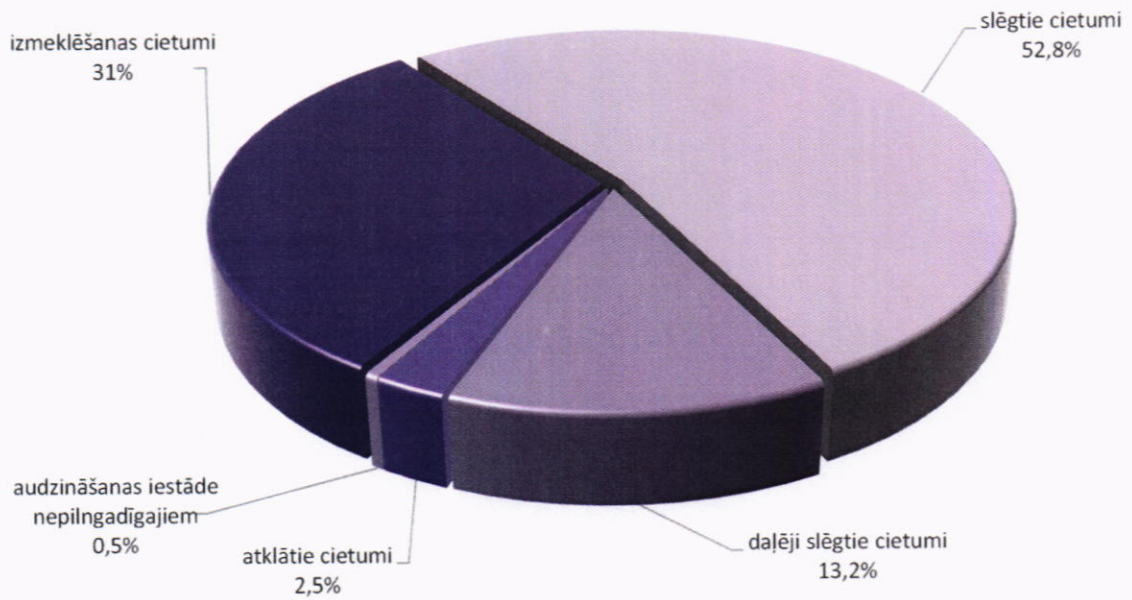
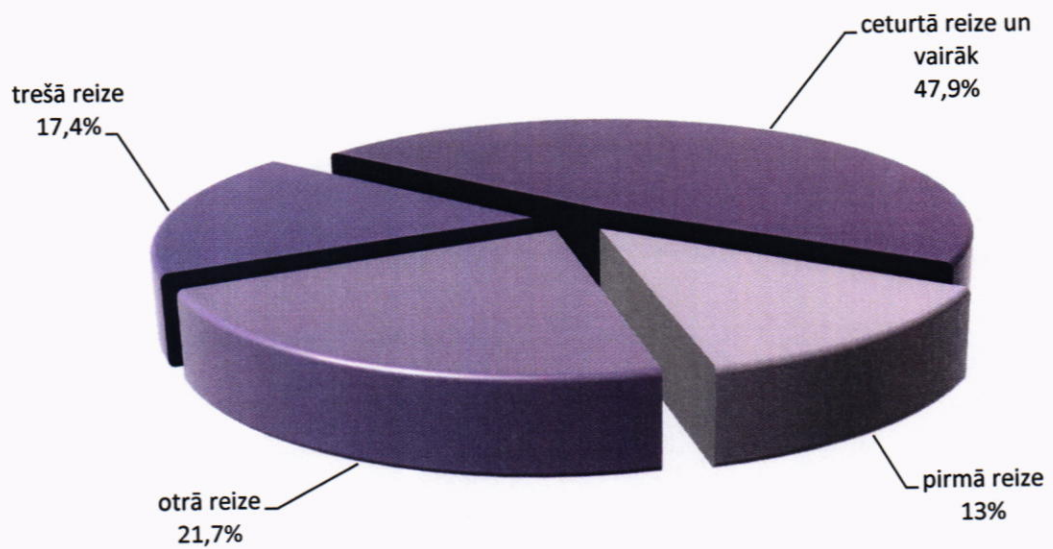
Ieslodzīto īpatsvars:



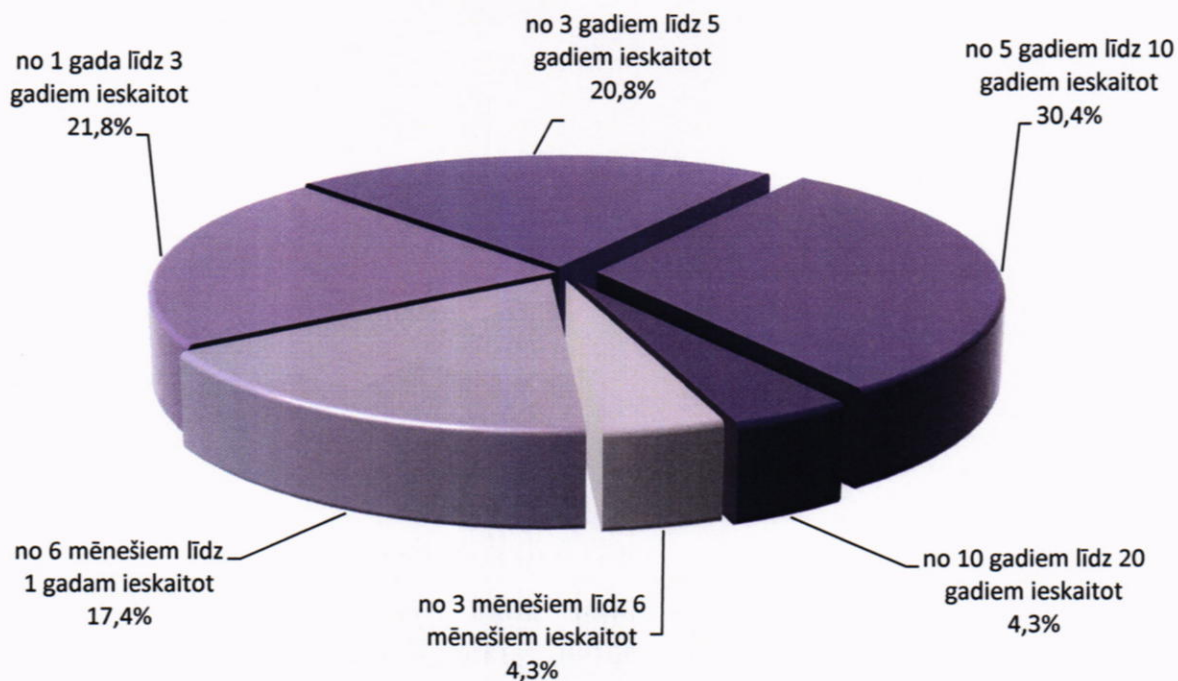
Ārzemnieku īpatsvars no kopējā ieslodzīto skaita:



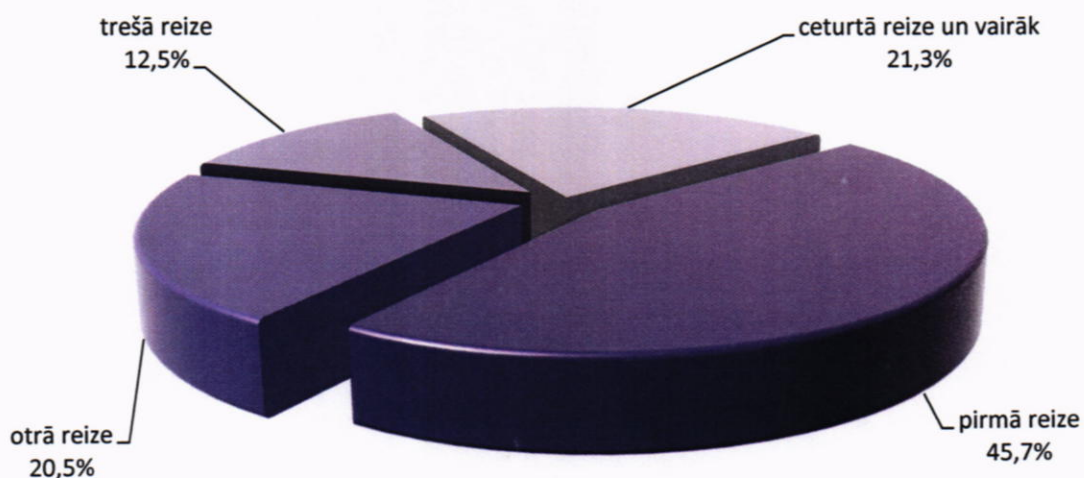
Notiesāto un apcietināto ārzemnieku īpatsvars:***Ieslodzīto vīriešu un sieviešu īpatsvars:******Nepilngadīgo ieslodzīto īpatsvars:***

Ieslodzīto izvietojums:***Nepilngadīgo notiesāto sadalījums atbilstoši soda izciešanas reīžu skaitam:***

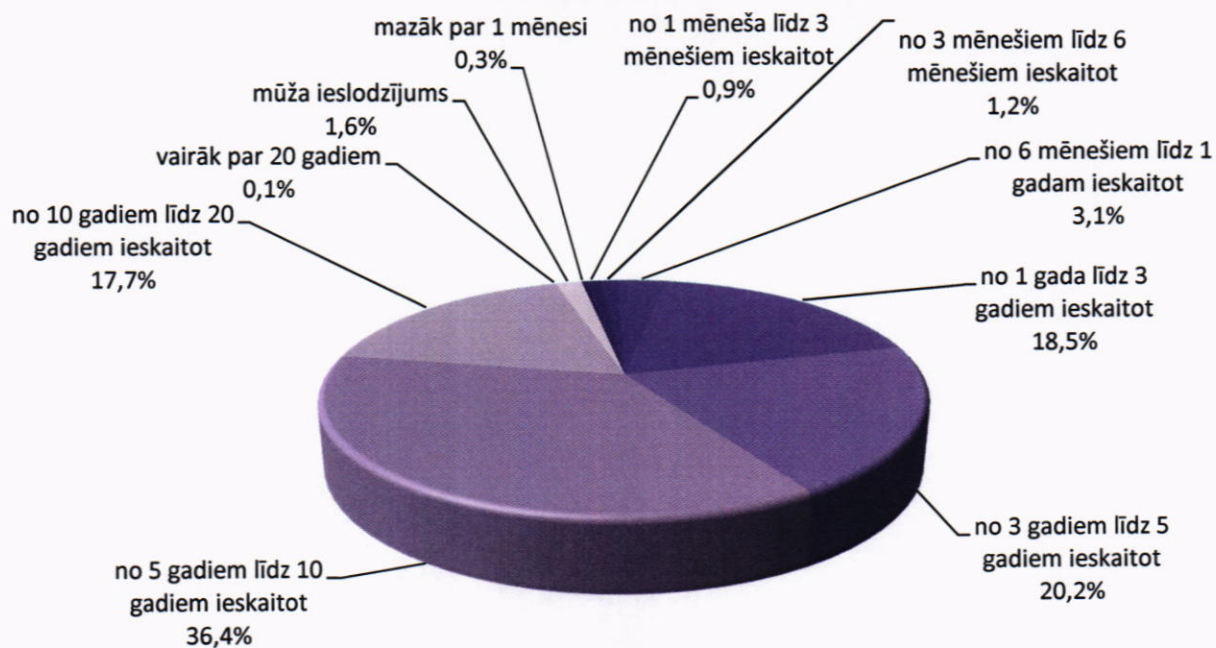
Nepilngadīgo notiesāto skaita sadalījums atbilstoši piesprietā brīvības atņemšanas soda termiņa ilgumam:



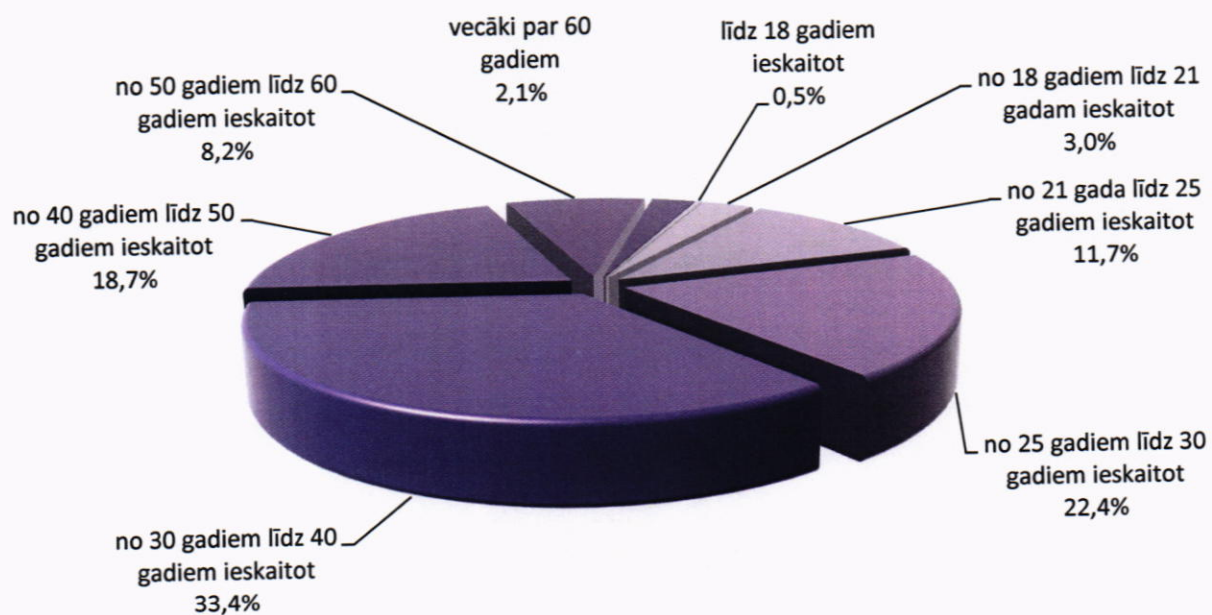
Notiesāto sadalījums atbilstoši soda izciešanas reīžu skaitam:



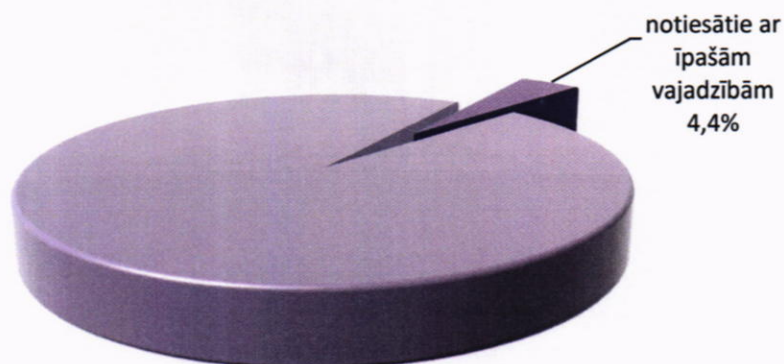
Notiesāto sadalījums atbilstoši piespriedā brīvības atņemšanas soda termiņa ilgumam:



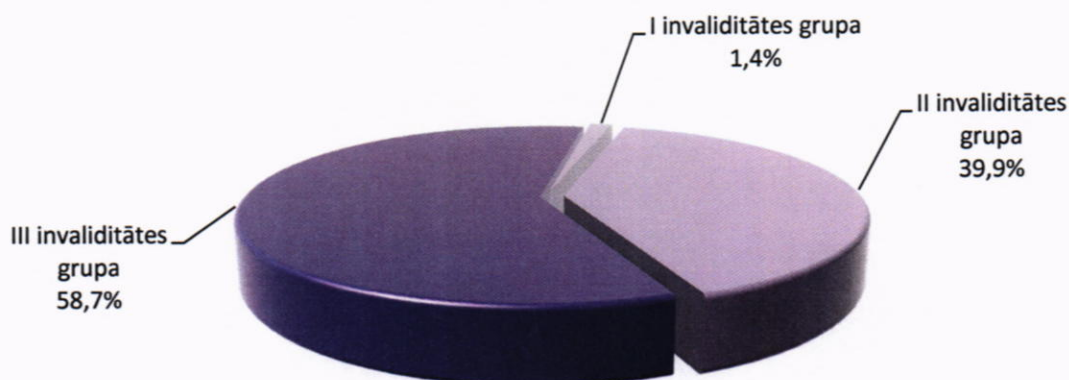
Notiesāto sadalījums atbilstoši vecumam:



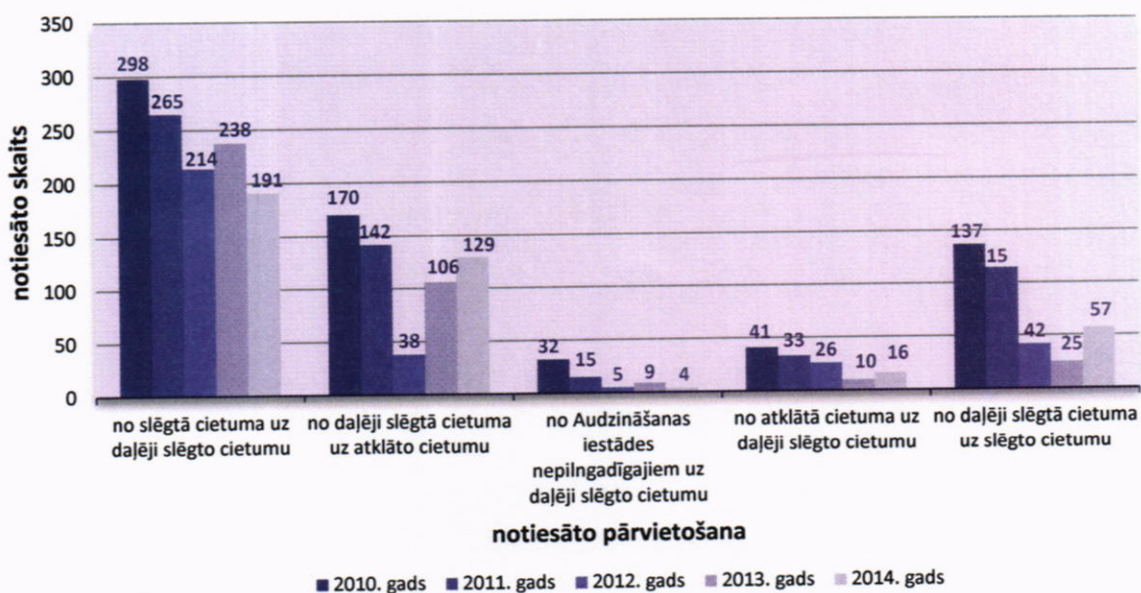
Notiesāto ar īpašām vajadzībām īpatsvars no kopējā notiesāto skaita:



Notiesāto ar īpašām vajadzībām iedalījums atbilstoši invaliditātes grupai:



Notiesāto pārvietošana atbilstoši soda progresīvajai izpildei:



Priekšzīmīgas uzvedības un režīma prasību ievērošanas rezultātā 578 notiesātajiem 1 485 reizes sniegta iespēja īslaicīgi atstāt ieslodzījuma vietas teritoriju.

Ieslodzījuma vietu drošība. 2014. gadā ieslodzījuma vietas nav pieļāvušas nevienu gadījumu, kad ieslodzītie ir atteikušies pildīt cietumu administrācijas likumīgās prasības, un dažādas ārkārtējas situācijas.

Gada laikā ieslodzījuma vietās 76,5% no kopējā notiesāto skaita bija notiesātie, kas notiesāti par smagiem un sevišķi smagiem noziegumiem un kuri izcieta sodu slēgtajos cietumos. 1 146 ieslodzītie tika uzskatīti par īpaši bīstamiem un atradās īpašā uzraudzībā. Tāpat ieslodzījuma vietās uzturējās 159 ieslodzītie ar noslieci uz bēgšanu, 122 – ar noslieci uzbrukt cietuma administrācijai, 255 – ar noslieci uz pašnāvību un 618 narkomāni. Sadarbībā ar ieslodzījuma vietu Drošības, Uzraudzības un Apsardzes daļu novērsti 28 noziedzīgo nodarījumu gadījumi, to skaitā divi bēgšanas mēģinājumi un deviņi miesas bojājumi.

Pārskata periodā reģistrēti divi ieslodzīto uzbrukuma gadījumi ieslodzījuma vietu personālam. Ieslodzījuma vietu amatpersonu drošības nodrošināšanai, apsargājot ieslodzītos ārstniecības iestādēs ārpus ieslodzījuma vietām, 179 reizes pielietots fizisks spēks, speciālie cīņas paņēmieni un speciālie līdzekļi, tajā skaitā:

- fizisks spēks – 56;
- speciālie cīņas paņēmieni – 10;
- roku dzelži – 105;
- gumijas steks – 8.

2014. gadā Pārvaldē lietvedībā atradās 374 kriminālprocesi, no tiem:

- 368 kriminālprocesi uzsākti Pārvaldes centrālajā aparātā un ieslodzījuma vietās;
- seši kriminālprocesi pieņemti lietvedībā turpmākai izmeklēšanai no citām tiesībsargājošām iestādēm.

No minētajiem kriminālprocešiem Pārvaldes centrālā aparāta lietvedībā atradās 13 kriminālprocesi un 361 kriminālprocess – ieslodzījuma vietās, to skaitā: Brasas cietumā – 23, Cēsu Audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem – viens, Daugavgrīvas cietumā – 37, Ilģuciema cietumā – trīs, Jelgavas cietumā – 70, Jēkabpils cietumā – 37, Liepājas cietumā – 15, Olaines cietumā (Latvijas cietumu slimnīcā) – 16, Rīgas Centrālcietumā – 101, Šķirotavas cietumā – 13, Valmieras cietumā – 44 un Vecumnieku cietumā – viens.

Pārvaldes lietvedībā esošie kriminālprocesi uzsākti pēc piederības pie noziedzīga nodarījuma grupas objekta saskaņā ar Krimināllikuma XIII, XIV, XVI, XVIII, XX, XXII, XXIII un XXIV nodaļas pantiem, proti:

- saskaņā ar Krimināllikuma XIII nodaļas pantiem (noziedzīgi nodarījumi pret personas veselību) – 71 kriminālprocesi;

- saskaņā ar Krimināllikuma XIV nodaļas pantiem (noziedzīgi nodarījumi pret personas pamattiesībām un pamatbrīvībām) – viens kriminālprocess;
- saskaņā ar Krimināllikuma XVI nodaļas pantiem (noziedzīgi nodarījumi pret tikumību un dzimumneaizskaramību) – viens kriminālprocess;
- saskaņā ar Krimināllikuma XVIII nodaļas pantiem (noziedzīgi nodarījumi pret īpašumu) – 12 kriminālprocesi;
- saskaņā ar Krimināllikuma XX nodaļas pantiem (noziedzīgi nodarījumi pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību) – 258 kriminālprocesi;
- saskaņā ar Krimināllikuma XXII nodaļas pantiem (noziedzīgi nodarījumi pret pārvaldības kārtību) – trīs kriminālprocesi;
- saskaņā ar Krimināllikuma XXIII nodaļas pantiem (noziedzīgi nodarījumi pret jurisdikciju) – 18 kriminālprocesi;
- saskaņā ar Krimināllikuma XXIV nodaļas pantiem (noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā) – 10 kriminālprocesi.

2014. gadā ieslodzījuma vietās uzsākti 14 kriminālprocesi, kas saistīti ar ieslodzīto nāves faktu, no tiem:

- astoņi kriminālprocesi uzsākti par nāvi, kas ir iestājusies slimību rezultātā;
- viens kriminālprocess uzsākts par nāvi, kas ir iestājusies narkotisko vielu pārdozēšanas rezultātā;
- pieci kriminālprocesi uzsākti par nāvi, kas ir iestājusies suīcīda rezultātā.

Savukārt no minētajiem kriminālprocešiem ieslodzījuma vietās septiņi kriminālprocesi uzsākti saskaņā ar Krimināllikuma 312. pantu (izvairīšanās no soda izciešanas), viens kriminālprocess – saskaņā ar Krimināllikuma 310. pantu (bēgšana no īslaicīgās aizturēšanas un ieslodzījuma vietas) un divi kriminālprocesi – saskaņā ar Krimināllikuma 269. pantu (uzbrukums varas pārstāvim un citai valsts amatpersonai).

Ieslodzījuma vietās no nelegālās aprites tika atsavināti šādi aizliegtie priekšmeti un vielas:

- 1 810,9449 g narkotisko un psihotropo vielu;
- 2 905 tabletes, kas satur narkotiskās un psihotropās vielas;
- 2441,89 l alkoholisko dzērienu un to surogātu;
- 3 307 mobilo telefonu un 3 396 mobilo telefonu sastāvdaļas;
- 1 613 gab. pašizgatavoto griežamo – duramo priekšmetu.

2014. gadā Pārvaldes vadība un amatpersonas pastāvīgi veica ieslodzījuma vietu pēkšņās pārbaudes apsardzes, uzraudzības un drošības darba jomā, un arī ikdienu veica diennakts notikumu analīzi katrā ieslodzījuma vietā. Pēc pārbaudēm, tika noformētas izziņas, kas iesniegtas Pārvaldes vadībai un arī nosūtītas ieslodzījuma vietu vadībai, lai veiktu pasākumus trūkumu novēršanai. Ņemot vērā pārbaūžu laikā konstatēto, tika sniegta praktiska un metodiska

palīdzība ieslodzījuma vietām darba organizācijas jautājumos un izstrādāti priekšlikumi apsardzes funkciju uzlabošanai.

Caurlaižu režīma nostiprināšanai ieslodzījuma vietu administrācija ne retāk kā reizi nedēļā veica pārbaudes ieslodzījuma vietas kontroles caurlaides punktā un transporta kontroles caurlaides punktā. Papildus šādas pārbaudes organizēja arī Pārvaldes centrālā aparāta Apsardzes daļas amatpersonas.

Nolūkā novērst un atklāt noziedzīgos nodarījumus ieslodzījuma vietās tika izveidota tieša sadarbība ar Valsts policiju, Specializēto vairāku nozaru prokuratūru un reģionālajām prokuratūrām.

Ieslodzīto disciplinārā prakse. Ieslodzītie gada laikā izdarīja 11 455 režīma pārkāpumus, to skaitā 3 546 – rupji pārkāpumi. Par izdarītajiem režīma pārkāpumiem ieslodzītajiem tika piemēroti 9 018 disciplinārie sodi, to skaitā:

- izteikts brīdinājums – 1 457;
- izteikts rājiens – 2 206;
- aizliegts uz laiku līdz vienam mēnesim pirkt pārtikas produktus un tabakas izstrādājumus ieslodzījuma vietas veikalā – 1 622;
- aizliegta telefonsaruna (notiesātajiem – kārtējā telefonsaruna, apcietinātajiem – uz laiku līdz vienam mēnesim) – 814;
- aizliegta kārtējā satikšanās – 836;
- ievietošana soda vai disciplinārajā izolatorā – 1 817;
- aizliegts izmantot personīgo televizoru vai radiouztvērēju – 266.

No piemēroto disciplinārsodu kopējā skaita 247 disciplinārsodi piemēroti nepilngadīgajiem ieslodzītajiem, to skaitā:

- izteikts brīdinājums – 28;
- izteikts rājiens – 66;
- aizliegts uz laiku līdz vienam mēnesim pirkt pārtikas produktus un tabakas izstrādājumus ieslodzījuma vietas veikalā – 67;
- ievietošana disciplinārajā izolatorā – 86.

Pamudinājumu piešķiršana ieslodzītajiem. Par priekšzīmīgu uzvedību, centīgu attieksmi pret darbu un mācībām gada laikā ieslodzītajiem tika piemēroti 5 028 pamudinājumi, to skaitā:

- izteikta pateicība – 1 791;
- atļauts notiesātajiem izmantot papildus līdz sešām telefonsarunām gadā – 366;
- apcietinātajiem piešķirts papildus laiks telefonsarunām – 65;
- notiesātajiem piešķirta papildus īslaicīgā vai ilgstošā satikšanās, bet ne vairāk kā sešas papildus satikšanās gadā – 1 577;

- apcietinātajiem piešķirta papildus tikšanās ar radniekiem vai citām personām izmeklēšanas cietuma administrācijas pārstāvja klātbūtnē – 215;
- audzināšanas iestādēs nepilngadīgajiem – atļauts atstāt iestādi vecāku vai iestādes darbinieku pavadībā uz laiku līdz astoņām stundām – 141;
- atzīt notiesāto par atbilstošu Latvijas sodu izpildes kodeksa 50.³ panta trešās daļas 3. punktā minētajiem nosacījumiem pirms tajā noteiktā termiņa beigām – 199;
- atklātajos cietumos – vienu reizi mēnesī atļauts papildu reizi izbraukt ārpus cietuma teritorijas uz laiku līdz divām diennaktīm – 587;
- apcietinātajiem piešķirts papildu laiks pastaigai – 7;
- ar brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka atļauju īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādes teritoriju līdz trim diennaktīm gadā – 77;
- ar audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem priekšnieka atļauju īslaicīgi atstāt audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem teritoriju līdz piecām diennaktīm gadā – 3.

No piemēroto pamudinājumu kopējā skaita, 140 pamudinājumi piemēroti nepilngadīgajiem, to skaitā:

- izteikta pateicība – 27;
- atļauts notiesātajiem izmantot papildus līdz sešām telefonsarunām gadā – 22;
- notiesātajiem piešķirta papildu īslaicīgā vai ilgstošā satikšanās, bet ne vairāk kā sešas papildus satikšanās gadā – 8;
- apcietinātajiem nepilngadīgajiem piešķirta papildu tikšanās ar radniekiem vai citām personām audzināšanas iestādēs nepilngadīgajiem izmeklēšanas cietuma nodaļas administrācijas pārstāvja klātbūtnē – 3;
- audzināšanas iestādēs nepilngadīgajiem – atļauts atstāt iestādi vecāku vai iestādes darbinieku pavadībā uz laiku līdz astoņām stundām – 75;
- ar audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem priekšnieka atļauju īslaicīgi atstāt audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem teritoriju līdz piecām diennaktīm gadā – 2;
- atzīt notiesāto par atbilstošu Latvijas Sodu izpildes kodeksa 50.³ panta trešās daļas 3. punktā minētajiem nosacījumiem pirms tajā noteiktā termiņa beigām – 3.

No 2014. gada 1. jūnija Daugavgrīvas un Jelgavas cietumā tika īstenots pilotprojekts, ar kuru ieslodzījuma vietā esošajiem ar mūža ieslodzījumu ieslodzītajiem papildus Latvijas Sodu izpildes kodeksā noteiktajām tiesībām nodrošināta iespēja sazināties ar radniekiem un citām personām, izmantojot programmatūras „Skype” videozvana iespēju. No 2014. gada 1. septembra minētā pilotprojekta realizācija uzsākta Olaines cietumā (Latvijas cietumu slimnīcā) izvietotajiem ieslodzītajiem, kuriem ir ārstējošā ārsta aizliegums

izmantojot īslaicīgās satikšanās, aizvietojojot Latvijas Sodu izpildes kodeksā un Apcietinājumā turēšanas kārtības likumā noteiktās tiesības uz īslaicīgo satikšanos uz videozvanu.

Ieslodzīto izglītība. Pārskata gadā ieslodzītie piedalījās formālajā izglītībā, proti: vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās, profesionālās un augstākās izglītības programmās, un neformālās izglītības aktivitātēs.

Ieslodzījuma vietās 2014. gadā tika īstenotas 23 licenzētas un akreditētas vispārējās izglītības programmas, 23 profesionālās izglītības programmas, 52 neformālās izglītības programmas, ieslodzītajiem tika nodrošināta arī iespēja iesaistīties augstākās izglītības apgūvē tālmācības ceļā, izmantojot pasta pakalpojumus.

2014. gadā vispārējās izglītības programmas tika īstenotas 10 ieslodzījuma vietās, profesionālās izglītības programmas – 10 ieslodzījuma vietās un neformālās izglītības programmas – deviņās ieslodzījuma vietās.

Kopumā ieslodzījuma vietās 2014. gadā izglītības programmās vidēji tika iesaistīti 1 934 ieslodzītie jeb 39% no vidējā ieslodzīto kopējā skaita, bet 2014. gada 31. decembrī – 2 211 ieslodzītie, kas ir 47% no kopējā ieslodzīto skaita, no tiem:

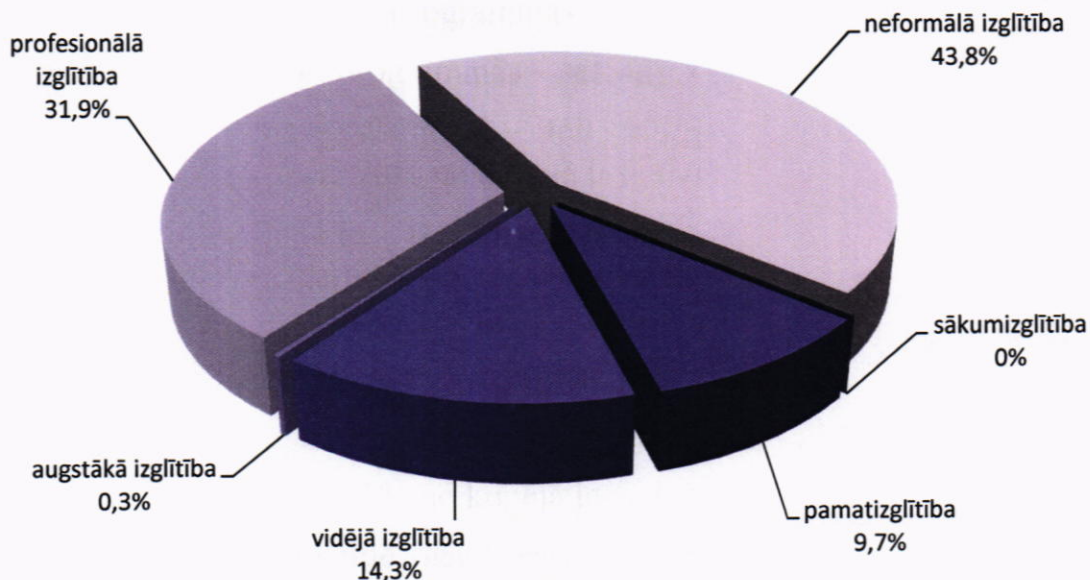
- formālās izglītības programmās piedalījās 1 242 ieslodzītie jeb 57% no kopējā izglītojamo ieslodzīto skaita vai 26% no kopējā ieslodzīto skaita:
 - ✓ vispārējās izglītības programmās – 530 ieslodzītie, no tiem 214 – pamatizglītībā un 316 – vidējā izglītībā;
 - ✓ profesionālās izglītības programmas – 706 ieslodzītie;
 - ✓ augstākās izglītības programmās – seši ieslodzītie;
- neformālās izglītības pasākumos – 969 ieslodzītie jeb 43% no izglītojamo ieslodzīto kopējā skaita vai 20% no kopējā ieslodzīto skaita.

2014. gadā formālās izglītības programmās vidēji tika iesaistīti 26 nepilngadīgie ieslodzītie jeb 0,5% no vidējā ieslodzīto skaita un 401 pilngadīgā sieviete jeb 8% no vidējā ieslodzīto skaita.

Uz 2014. gada 31. decembri izglītības programmās tika iesaistīti:

- 1 688 pilngadīgie ieslodzītie, 43% no kopējā pieaugušo ieslodzīto skaita;
- 466 ieslodzītie jaunieši, 62% no kopējā ieslodzīto jauniešu skaita;
- 57 nepilngadīgie ieslodzītie (*nav iespējams precīzi aprēķināt izglītības programmās iesaistīto nepilngadīgo ieslodzīto īpatsvaru, jo nepilngadīgo ieslodzīto izglītojamo skaits ir lielāks nekā nepilngadīgo ieslodzīto skaits uz 2014. gada 31. decembri. Tas nozīmē, ka viens nepilngadīgais ieslodzītais varēja būt iesaistīts gan vispārējās, gan interešu izglītības programmās*).

Izglītības programmās iesaistīto ieslodzīto īpatsvars no kopējā izglītojamo ieslodzīto skaita:



Pamatizglītības programmās Cēsu Audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem un Ilģuciema ciemā tika iesaistīti visi nepilngadīgie ieslodzītie. 2014./2015. mācību gadā Cēsu Audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem tika īstenotas arī septiņas speciālās izglītības programmas.

Ieslodzījuma vietās vispārējās izglītības programmas īstenoja pašvaldību izglītības iestādes un Cēsu 2. vakara (maiņu) vidusskola, kas ir Cēsu Audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem struktūrvienība. Ieslodzījuma vietu sadarbību ar izglītības iestādēm noteica noslēgtie sadarbības līgumi.

Ieslodzījuma vietu sadarbība ar izglītības iestādēm:

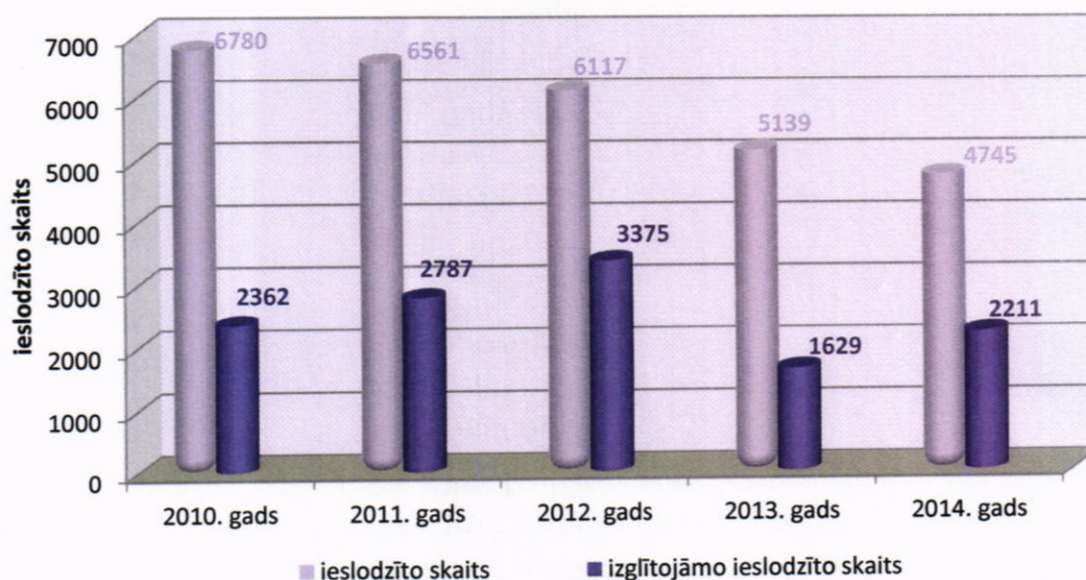
<i>Ieslodzījuma vieta</i>	<i>Izglītības iestāde</i>
Brasas ciemums	Rīgas 9. vakara (maiņu) vidusskola Rīgas Stila un modes profesionālā vidusskola Jelgavas Tehnikums
Cēsu Audzināšanas iestāde nepilngadīgajiem	Cēsu 2. vakara (maiņu) vidusskola
Daugavgrīvas ciemums	Daugavpils 17. vidusskola Daugavpils Būvniecības tehnikums Daugavpils tehnikums (Daugavpils profesionālā vidusskola) Daugavpils tirdzniecības profesionālā vidusskola
Ilģuciema ciemums	Rīgas 14. vakara (maiņu) vidusskola Rīgas Stila un modes profesionālā vidusskola Jelgavas Tehnikums
Jelgavas ciemums	Jelgavas vakara (maiņu) vidusskola Jelgavas Tehnikums Jelgavas Amatu vidusskola

Jēkabpils cietums	Jēkabpils vakara (maiņu) vidusskola Aizkraukles profesionālā vidusskola
Liepājas cietums	Liepājas vakara (maiņu) vidusskola Jelgavas Tehnikums
Olaines cietums	Jelgavas Tehnikums
Rīgas Centrālcietums	Rīgas Stila un modes profesionālā vidusskola Rīgas vakara ģimnāzija Jelgavas Tehnikums
Šķirotavas cietums	Rīgas S. Žoltoka vidusskola Jelgavas Tehnikums
Valmieras cietums	Valmieras vakara (maiņu) vidusskola Jelgavas Tehnikums Rīgas Valsts tehnikuma struktūrvienība (Limbažu Profesionālā vidusskola)

2014. gadā (2013./2014. mācību gada beigās) 632 ieslodzītie sekmīgi nokārtoja valsts eksāmenus un saņēma valsts atzītus izglītību apliecinājošus dokumentus: 74 ieslodzītie – par vispārējo pamatzglītību, 49 ieslodzītie – par vispārējo vidējo izglītību un 509 ieslodzītie – par profesionālo izglītību. Tāpat 209 ieslodzītie tika pārcelti nākamajā klasē. Tādējādi līdz 2014. gada 31. maijam 82% no formālās izglītības programmās iesaistītajiem ieslodzītajiem bija apguvuši mācību vielu.

Savukārt 2013./2014. mācību gada beigās pieci nepilngadīgie ieslodzītie sekmīgi nokārtojuši valsts eksāmenus un saņēmuši izglītību apliecinājošus dokumentus par pamatzglītības iegūšanu.

Izglītojamo ieslodzīto skaita dinamika:



2014./2015. mācību gadā ieslodzījuma vietās profesionālās izglītības programmu ietvaros tika īstenotas šādas specialitātes:

- Brasas cietumā: profesionālās izglītības programmas ar iegūstamajām kvalifikācijām „*Drēbnieks*”, „*Elektromontieris*” un „*Šuvējs*”;
- Daugavgrīvas cietumā: profesionālās izglītības programmas ar iegūstamajām kvalifikācijām „*Apdares darbu strādnieks*”, „*Bruģētājs*”, „*Drēbnieks*”, „*Galdnieks*”, „*Informācijas ievadīšanas operators*”, „*Krāšņu podnieks*”, „*Palīgšuvejs*”; „*Pavāra palīgs*”, „*Sanitārtehnisko iekārtu montētājs*” un „*Sausas būves celtnieks*”;
- Ilūciema cietumā: profesionālās izglītības programmas ar iegūstamajām kvalifikācijām „*Apdares darbu strādnieks*”, „*Drēbnieks*”, „*Šuvējs*”, „*Frizieris*” un „*Pavāra palīgs*”;
- Jelgavas cietumā: profesionālās izglītības programmas ar iegūstamajām kvalifikācijām „*Drēbnieks*”, „*Elektromontieris*”, „*Galdnieks*”, „*Lokmetinātājs*”, „*Atslēdznieks*” un „*Šuvējs*”;
- Jēkabpils cietumā: profesionālās izglītības programmas ar iegūstamajām kvalifikācijām „*Apdares darbu strādnieks*”, „*Elektromontieris*”, „*Galdnieks*”, „*Pavārs*”, „*Rūpnīcas katlu kurinātājs*” un „*Virpotājs*”;
- Liepājas cietumā: profesionālās izglītības programmas ar iegūstamo kvalifikāciju „*Elektromontieris*”;
- Olaines cietumā: profesionālās izglītības programmas ar iegūstamo kvalifikāciju „*Apdares darbu strādnieks*”;
- Rīgas Centrālcietumā: profesionālās izglītības programmas ar iegūstamajām kvalifikācijām „*Drēbnieks*”, „*Elektromontieris*”, „*Lokmetinātājs*”, „*Pavāra palīgs*” un „*Šuvējs*”.
- Šķirotavas cietumā: profesionālās izglītības programmas ar iegūstamajām kvalifikācijām „*Galdnieks*” un „*Lokmetinātājs*”;
- Valmieras cietumā: profesionālās izglītības programmas ar iegūstamajām kvalifikācijām „*Elektromontieris*”, „*Galdnieks*”, „*Flīzētājs*” un „*Lokmetinātājs*”.

2014. gadā ieslodzītajiem tika nodrošināta iespēja iesaistīties augstākās izglītības apgūvē tālmācības ceļā, izmantojot pasta pakalpojumus vai izmantojot internetu ieslodzījuma vietas administrācijas pārstāvju klātbūtnē. Augstākās izglītības nodrošināšanai ieslodzījuma vietās tika realizēta sadarbība ar šādām augstākās izglītības iestādēm:

- Baltijas Starptautiskās akadēmijas tālmācības nodaļu – pieci ieslodzītie apguva otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmu „*Uzņēmējdarbība*” ar kvalifikāciju „*Uzņēmējdarbības vadītājs*”;

- Biznesa vadības koledžu – viens ieslodzītais apguva pirmā līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programmu „*Sabiedriskās attiecības un reklāma*” ar kvalifikāciju „*Sabiedrisko attiecību speciālists*”;
- Juridiskās koledžas neklātienas nodaļu – divi ieslodzītie apguva pirmā līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programmu „*Tiesību zinātne*” ar kvalifikāciju „*Jurista palīgs*”;
- Latvijas Lauksaimniecības universitāti – viens ieslodzītais apguva profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmu „*Ainavu arhitektūra un dizains*” ar kvalifikāciju „*Ainavu arhitekts*”;
- Transporta un sakaru institūtu – divi ieslodzītie: viens ieslodzītais apguva profesionālā bakalaura studiju programmu „*Transporta un biznesa loģistika*” ar kvalifikāciju „*Vadītājs transporta un biznesa loģistikā*” un viens ieslodzītais apguva studiju programmu „*Datoru zinātne un informācijas tehnoloģijas*”.

Neformālās izglītības programmas ieslodzījuma vietās īstenoja:

- ieslodzījuma vietu Sociālās rehabilitācijas daļu darbinieki;
- Cēsu Audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem Arodapmācības centrs īstenoja arodiemaņu programmas nepilngadīgajiem notiesātajiem;
- Daugavpils 17. vidusskola;
- SIA mācību centrs „*BUTS*” Eiropas Sociālās integrācijas fonda projekta „*Latvijas valsts budžeta finansētā programma „Latviešu valodas apguve*”” ietvaros īstenoja valsts valodas kursus;
- klubs „*Māja*”;
- Ogres jauniešu klubs;
- biedrība „*EPPEA*”;
- biedrība „*Ilģuciema sievietes*”;
- biedrība „*Latvijas Anonīmie alkoholiķi*”;
- biedrība „*Latvijas Anonīmie narkomāni*”.

2014. gadā Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra sadarbībā ar Pārvaldi īstenoja apjomīgu neformālās izglītības apmācību kursu „*Šķēlot viļņus*” (turpmāk – Apmācību kurss) ieslodzījuma vietu darbiniekiem, jauniešiem ieslodzījuma vietās, jauniešu centru, pašvaldību un jauniešu NVO pārstāvjiem, kura ietvaros tika veicināta sadarbība starp jauniešiem ieslodzījuma vietās un jauniešiem „*ārpusē*”. Apmācību kursa mērķis ir uzlabot sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu, kas atrodas ieslodzījuma vietās, dzīves kvalitāti un veicināt to personu, kas strādā ar šiem jauniešiem, prasmju pilnveidošanu sociālās iekļaušanas jomā. Turklāt tā ir vienreizēja iespēja jauniešiem ieslodzījuma vietās satikt jauniešus brīvībā un īstenot kopīgas aktivitātes kopīgu mērķu sasniegšanai. Apmācību kurss norisinājās četrās ieslodzījuma vietās: Rīgas Centrālcietumā, Daugavgrīvas, Jelgavas un Jēkabpils cietumā, realizējot

14 iniciatīvu projektus, kas tika īstenoti Jaunatnes politikas valsts programmas 2014. gadam ietvaros.

Apmācību kursā tika stāstīts par neformālo izglītību un tās lomu ieslodzījuma vietās un ārpus tām. Tika apzinātas jauniešu vajadzības četrās iepriekš minētajās ieslodzījuma vietās. Balstoties uz iegūto informāciju, tika izveidotas četras apmācību programmas. Katrā ieslodzījuma vietā norisinājās 10 neformālās izglītības nodarbības, ko īstenoja apmācītie ieslodzījuma vietu darbinieki kopā ar kādu no sabiedriskā sektora pārstāvjiem un atbalsta personu no Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras. Nodarbību galvenās tēmas bija – es un citi, sociālās lomas, indivīda – sabiedrības mijiedarbība caur ceļojumu un patiesu attiecību īstenošana ar citiem. Vienlaikus 10 nodarbību norisei ieslodzījuma vietās, jaunieši ieslodzījuma vietās kopā ar jauniešiem brīvībā īstenoja 14 iniciatīvu projektus, kuros ieguva un pilnveidoja kompetences, kas nepieciešamas darba tirgū un veicina viņu personīgo izaugsmi.

2014. gada 19. septembrī Rīgas Centrālcietuma, Daugavgrīvas, Jelgavas un Jēkabpils cietuma darbinieki izvērtēja Apmācību kursa vidus posmā paveikto. Savukārt 2014. gada 10. decembrī ES mājā notika noslēguma pasākums „*Pēctecība*”, lai dalītos pieredzē un aktualizētu jautājumus par neformālo izglītību ieslodzījuma vietās.

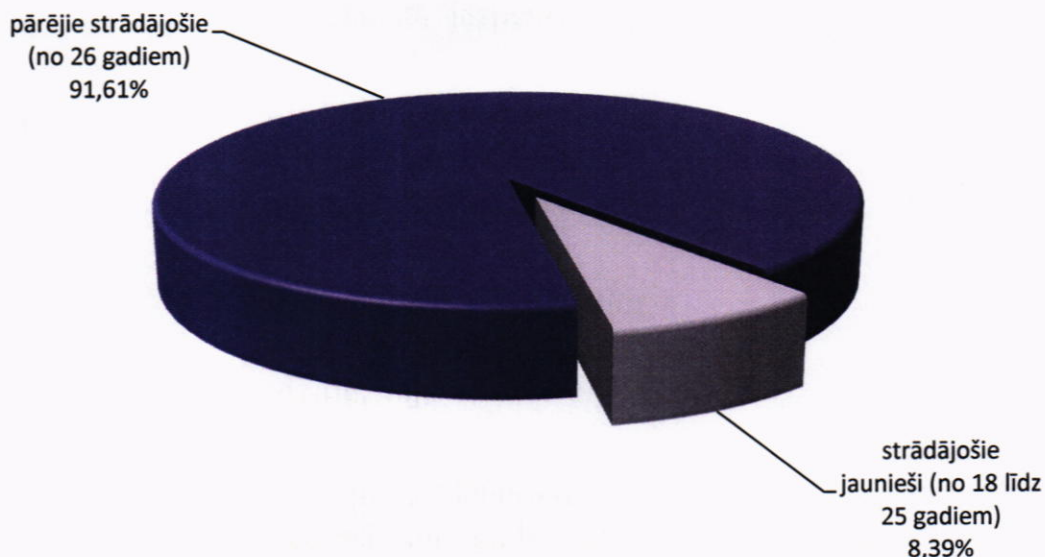
No 2014. gada 1. augusta Sociālās integrācijas fonda administrēto projektu valsts budžeta finansētās programmas „*Latviešu valodas apguve*” ietvaros, kuru Latgales reģionā īstenoja izglītības iestāde SIA mācību centrs „*BUTS*”, Daugavgrīvas cietumā 120 ieslodzītajiem, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, tika nodrošināta iespēja apgūt vai pilnveidot valsts valodas prasmes.

Ieslodzīto nodarbinātība. Ieslodzījuma vietās ieslodzītie tika nodarbināti saimnieciskajā apkalpē un komersantu izveidotajās darbavietās. Notiesātie, kas izcieta sodu atklātajos cietumos, tika nodarbināti uzņēmumos ārpus cietuma teritorijas.

2014. gadā tika nodarbināti 1 036 ieslodzītie, tajā skaitā: ieslodzījuma vietu saimnieciskajā apkalpē – 477 notiesātie un komersantu izveidotajās darbavietās – 559 ieslodzītie, tajā skaitā: 541 – notiesātie un 18 – Ilģuciema cietuma apcietinātās.

Pārskata gadā ieslodzījuma vietās saimnieciskajā apkalpē tika nodarbināti vidēji 528 notiesātie mēnesī un gada izdevumi notiesāto atlīdzībai bija 604 498 *euro*.

2014. gadā viena notiesātā vidējais mēneša atalgojums saimnieciskajā apkalpē bija 22,84 *euro*, komersantu izveidotajās darbavietās – 75,58 *euro*.

Nodarbināto ieslodzīto vecums:

Ieslodzīto nodarbinātības līmenis ieslodzījuma vietās 2014. gada 31. decembrī bija 22% no kopējā ieslodzīto skaita: ieslodzījuma vietu saimnieciskajā apkalpē – 10% un komersantu izveidotajās darbavietās – 12%.

Notiesāto nodarbinātības līmenis ieslodzījuma vietās 2014. gada 31. decembrī bija 31,1% no kopējā notiesāto skaita: ieslodzījuma vietu saimnieciskajā apkalpē – 14,6% un komersantu izveidotajās darbavietās – 16,5%.

Augstākie notiesāto nodarbinātības rādītāji bija Brasas, Daugavgrīvas Ilģuciema un Jelgavas cietumā.

2014. gadā tika izsludināti 12 konkursi par komersantu pieteikšanos notiesāto nodarbināšanai un tika noslēgti deviņi sadarbības līgumi ar komersantiem.

Pārskata gadā notiesātie tika nodarbināti šādās komersantu izveidotajās darbavietās:

- šūšanas ražotnēs – SIA „*Jake*”, SIA „*Niso*”, SIA „*SRC Brasa*”, SIA „*Sakta LD*” Rīgas Centrālcietumā, Brasas, Daugavgrīvas, Ilģuciema un Jelgavas cietumā;
- kokapstrādes ražotnēs un kokizstrādājumu izgatavošanā – SIA „*Domsa*”, SIA „*Koku tilts*”, SIA „*Ra&C*”, SIA „*SC Koks*”, SIA „*Unitech Latvija*”, SIA „*Ziemeļu logi*” Daugavgrīvas, Jelgavas un Valmieras cietumā;
- makšķerēšanas piederumu izgatavošanā SIA „*IB Bilance*”, SIA „*AT Trading*” Brasas, Ilģuciema un Valmieras cietumā;
- medicīnas iekārtu (mēbeļu) ražotnē SIA „*Valis*” Rīgas Centrālcietumā;

- palīgdarbos SIA „Mego” Rīgas Centrālcietumā, Brasas, Ilģuciema, Jelgavas, un Valmieras cietumā.

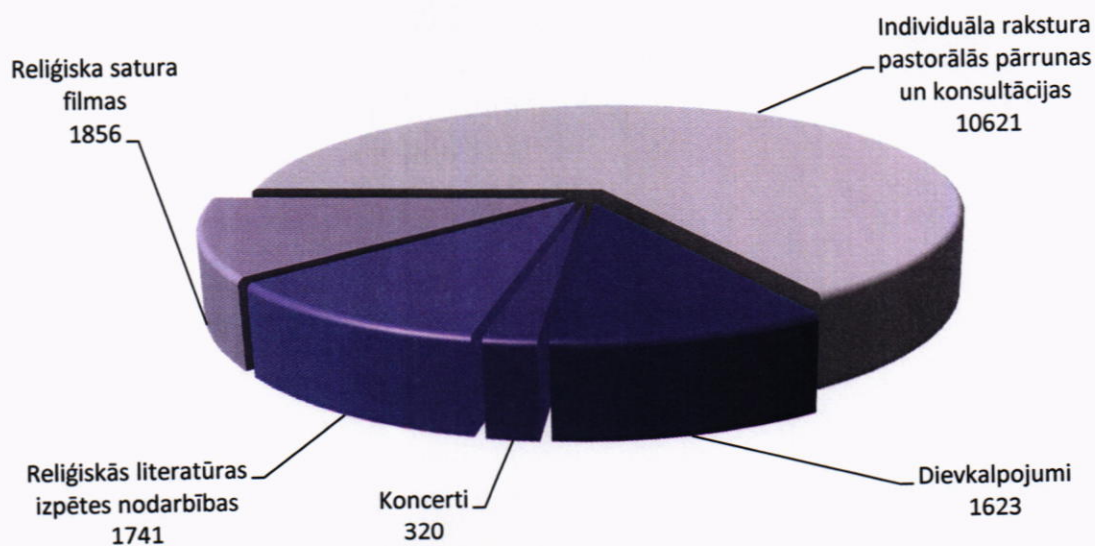
Pārvaldes tīmekļa vietnē tika pastāvīgi atjaunota informācija par ieslodzīto nodarbināšanas iespējām.

Ieslodzīto garīgā aprūpe. Saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kapelāni ieslodzījuma vietās nodrošināja Latvijas Republikas Satversmē, Reliģisko organizāciju likumā un starptautiskajos līgumos par cilvēktiesībām reliģijas jomā noteikto indivīda tiesību uz reliģijas brīvību īstenošanu. Nodrošinot katra ieslodzītā tiesības uz reliģijas brīvību, kapelāni ieslodzījuma vietās organizēja ieslodzīto garīgās aprūpes pasākumus šādos virzienos: dievkalpojumi, garīgās mūzikas koncerti, reliģiskās literatūras izpēti nodarbības, reliģiska satura filmu demonstrēšana ar apspriešanu, garīgās aprūpes programmas, analītiska rakstura diskusijas par dažādām ar reliģiju saistītām tēmām un individuālas pastorālās pārrunas.

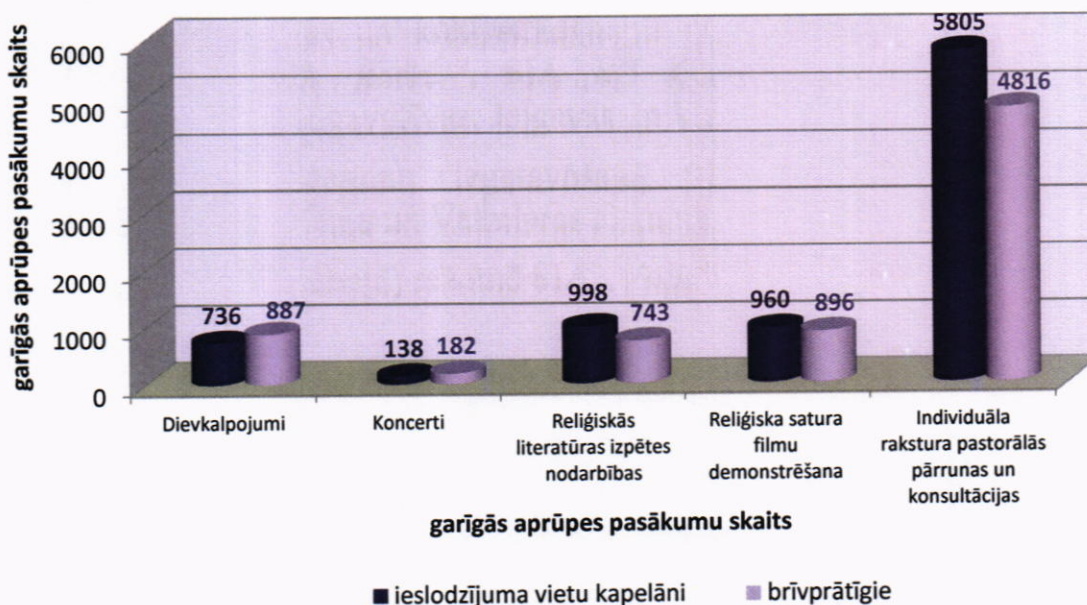
Kapelāni ieslodzīto garīgo aprūpi veica individuāli, ņemot vērā katras ieslodzījuma vietas specifiku un reālās iespējas, un piesaistot reliģiskās organizācijas, kas ir reģistrētas likumā noteiktajā kārtībā.

2014. gadā ieslodzījuma vietu kapelāni kopā ar reliģiskajām organizācijām garīgo aprūpi nodrošināja gan apcietinātajiem, gan notiesātajiem, gan pieaugušajiem, gan jauniešiem, gan nepilngadīgajiem, gan uz mūžu notiesātajiem.

Veikto garīgās aprūpes pasākumu skaits ieslodzītajiem:



Garīgās aprūpes pasākumu sadalījums starp ieslodzījuma vietu kapelāniem un brīvprātīgajiem:



Tāpat ieslodzīto garīgās aprūpes ietvaros kapelāni sadarbībā ar reliģiskajām organizācijām organizēja kristīgās audzināšanas programmas ieslodzījuma vietās. Gada laikā tika īstenotas astoņas kristīgās audzināšanas programmas Cēsu Audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem, Rīgas Centrālcietumā, Brasas, Jelgavas un Ilģuciema cietumā.

2014. gadā jau trešo gadu tika īstenots pastorālais sabiedrības integrācijas projekts „Ieslodzīto svētceļojums”, kuru Pārvalde organizēja sadarbībā ar LRKB Cietuma kapelānu dienestu. Projekta mērķis bija atklāt sabiedrībai notiesāto pozitīvo potenciālu un vēlmi izlīgt ar to, mazināt sabiedrības aizspriedumus pret ieslodzītajiem un mudināt plašākus sabiedrības slāņus iesaistīties viņu integrācijā likumpaklausīgajā sabiedrībā. Projekts mudināja arī savstarpēji sadarboties resocializācijas profesionāļiem gan valsts, gan sabiedriskajā sektoros, tādējādi, veicinot izpratni par visas sabiedrības tiešu un netiešu līdzatbildību notiesāto resocializācijā.

Katru gadu projekts ilgst trīs mēnešus. Tas iedalās sagatavošanas un svētceļojuma posmos. Sagatavošanas posmā Pārvaldes un ieslodzījuma vietu amatpersonas un darbinieki sadarbībā ar LRKB Cietuma kapelānu dienesta kapelāniem informē un uzrunā notiesātos par iespēju piedalīties projektā. Ar tiem, kuri brīvprātīgi pieteikušies, tālāk seko padziļināts sagatavošanas darbs. Sagatavošanas beigu posmā visas iesaistītās puses kopīgi izvērtē kandidātu psiholoģisko un fizisko gatavību un motivāciju, un pieņem kopīgu lēmumu par kandidatūru apstiprināšanu. Svētceļojuma posmā izvēlētie kandidāti tiek integrēti vairākās svētceļnieku grupās Latvijas Sodū izpildes kodeksa 68. panta pirmās daļas 7. punktā atļautajā ilgumā.

Pārskata gadā svētceļojumos piedalījās divi notiesātie no Cēsu Audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem, trīs notiesātie no Rīgas Centrālcietuma un trīs notiesātās no Ilģuciema cietuma.

2014. gadā ieslodzījuma vietās īstenotās kristīgās audzināšanas programmas:

<i>Nr. p.k.</i>	<i>Īstenošanas vieta</i>	<i>Kristīgās audzināšanas programmas nosaukums</i>
1.	Brasas cietums	1. Alfa kurss.
2.	Cēsu Audzināšanas iestāde nepilngadīgajiem	1. Alfa kurss.
3.	Ilģuciema cietums	1. Alfa kurss. 2. Mirjama.
4.	Jelgavas cietums	1. Alfa kurss. 2. Brīvības dekalogs. 3. Laimīgas dzīves noslēpumi. 4. Latvijas Bībeles centrs. 5. Stresa anatomija – depresija. 6. Strīdi, nesaskaņas un konflikti. 7. Tavs ceļš uz brīvību (1. kurss, 2. kurss).
5.	Rīgas Centrālcietums	1. Alfa kurss.

Kristīgās audzināšanas programmās iesaistīto ieslodzīto skaits:

<i>Ieslodzījuma vieta</i>	<i>2014. gada 31. decembrī ieslodzīto faktiskais kopējais skaits</i>	<i>Kristīgās audzināšanas programmās iesaistīto notiesāto kopējais skaits</i>	<i>Notiesāto skaits (%), kas iesaistīti Kristīgās audzināšanas programmās</i>
Brasas cietums	399	28	7,0
Cēsu Audzināšanas iestāde nepilngadīgajiem	36	24	66,7
Ilģuciema cietums	274	110	40,1
Jelgavas cietums	361	224	62,0
Rīgas Centrālcietums	1225	66	5,4

Kopumā 2014. gadā no visu ieslodzīto kopskaita Kristīgās audzināšanas programmās tika iesaistīti 452 notiesātie, programmas pabeidza 305 notiesātie.

Pārskata gadā ieslodzījuma vietu ieslodzīto garīgajā aprūpē aktīvi iesaistījās nevalstiskā organizācija *Prison Fellowship Latvija*, biedrība „Ezer”, biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts”, Latvijas Humānās palīdzības centrs, Latvijas Baptistu draudžu apvienība un citu Latvijā reģistrēto konfesiju draudzes un organizācijas.

2014. gadā ieslodzīto garīgajā aprūpē iesaistījās šādas ārvalstu reliģiskās organizācijas:

- Vācijas Baptistu draudzes pārstāvji Valmieras cietumā organizēja divus dievkalpojumus;
- Daugavgrīvas un Ilģuciema cietumā ieslodzītajiem noturēja dievkalpojumu reliģiskās organizācijas „Somijas Vasarsvētku draudžu centrs” pārstāvji.

Savukārt Šķirotavas cietumu apmeklēja Ukrainas Kristiešu teātra pārstāvji.

Resocializācijas programmu īstenošana. 2014. gadā ieslodzījuma vietās tika īstenotas 11 resocializācijas programmas, no tām:

- četras sociālās rehabilitācijas programmas:

<i>Īstenošanas vieta</i>	<i>Sociālās rehabilitācijas programmas nosaukums</i>
Ilģuciema cietums	1. Dzīves skola II.
Liepājas cietums	1. Sociālo prasmju attīstības programma.
Jelgavas cietums	1. Vērtībizglītība un saskarsmes prasmes III modulis „Atkarība un profilakse”.
Šķirotavas cietums	1. Riska un kaitējuma mazināšanas programma narkotisko vielu lietotāju vidū.
	2. Vērtībizglītība un saskarsmes prasmes.
	3. Sociālo prasmju attīstības programma.

- septiņas sociālās uzvedības korekcijas programmas:

<i>Īstenošanas vieta</i>	<i>Sociālās uzvedības korekcijas programmas nosaukums</i>
Brasas cietums	1. Stresa mazināšanas programma. 2. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
Cēsu Audzināšanas iestāde nepilngadīgajiem	1. Atkarības profilakses nodarbību cikls pēc 12 soļu Minesotas programmas – pirmā izglītojoši informatīvā daļa. 2. Dzimumnoziedznieku programma.* 3. Equip. 4. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
Daugavgrīvas cietums	1. Dzimumnoziedznieku programma. 2. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai. 3. Stresa mazināšanas programma.
Ilģuciema cietums	1. Atkarības pārvarēšanas programma „12 soļi”. 2. Stresa mazināšanas programma.
Jēkabpils cietums	1. Stresa mazināšanas programma. 2. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
Liepājas cietums	1. Stresa mazināšanas programma. 2. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
Olaines cietums	1. Stresa mazināšanas programma.

	2. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
Rīgas Centrālcietums	1. Stresa mazināšanas programma. 2. <i>Atlantis</i> .
Šķirotavas cietums	1. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai. 2. Stresa mazināšanas programma.
Valmieras cietums	1. Dzimumnoziedznieku programma.* 2. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai. 3. Stresa mazināšanas programma.
Vecumnieku cietums	1. Stresa mazināšanas programma.

* programma tiek īstenota ieslodzītajiem, kuri veikuši īpaši smagus noziedzīgus nodarījumus, bet tie nav dzimumnoziedznieki

Resocializācijas programmās iesaistīto ieslodzīto skaits:

Nr. p.k.	Ieslodzījuma vieta	Ieslodzīto faktiskais kopējais skaits 2013. gada 31. decembrī		Resocializācijas programmās iesaistīto ieslodzīto kopējais skaits		Ieslodzīto skaits (%), kas iesaistīti programmās	
		Notiesātie	Apcietinātie	Notiesātie	Apcietinātie	Notiesātie	Apcietinātie
1.	Brasas cietums	399	0	22	0	5,5	0
2.	Cēsu Audzināšanas iestāde nepilngadīgajiem	23	13	67*	0	*	0
3.	Daugavgrīvas cietums	948	157	57	0	6,0	0
4.	Iļģuciema cietums	177	97	125	0	70,6	0
5.	Jelgavas cietums	352	9	28	0	8,0	0
6.	Jēkabpils cietums	289	0	26	0	9	0
7.	Liepājas cietums	88	86	44	0	50	0
8.	Olaines cietums	247	28	21	0	8,5	0
9.	Rīgas Centrālcietums	259	966	60	29	23,2	3
10.	Šķirotavas cietums	297(uz 2013.10.31.)	0	151	0	50,8	0
11.	Valmieras cietums	450	113	94	0	20,9	0
12.	Vecumnieku cietums	44	0	8	0	18	0

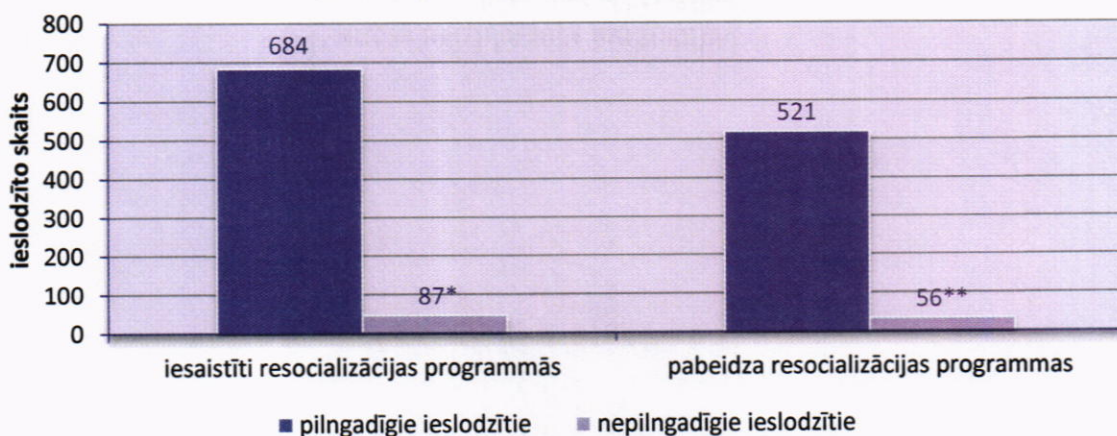
*iesaistīto nepilngadīgo ieslodzīto skaits ir lielāks par esošo nepilngadīgo notiesāto skaitu Cēsu Audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem 2014. gada 31. decembrī tādēļ, ka daļa no šiem notiesātajiem tika vai nu atbrīvoti no ieslodzījuma, vai līdz ar pilngadības sasniegšanu tika konvojēti uz citām ieslodzījuma vietām, vai arī nepilngadīgie ieslodzītie tika vienlaicīgi iesaistīti vairākās resocializācijas programmās.

Kopumā 2014. gadā resocializācijas programmās tika iesaistīti 732 ieslodzītie, to skaitā 703 notiesātie un 29 apcietinātie. Turklāt 556 ieslodzītie tās pabeidza, to skaitā 535 notiesātie un 21 apcietinātais.

Katra ieslodzījuma vieta resocializācijas programmas īstenoja atbilstoši savām iespējām un esošajiem resursiem: telpas, nodarbību vadītāji, telpu materiāli tehniskais aprīkojums utt.

2014. gadā visvairāk ieslodzīto resocializācijas programmās bija iesaistīti Cēsu Audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem, Ilģuciema, Liepājas un Šķirotavas cietumā. Minētie cietumi bija līderi resocializācijas programmu īstenošanā arī iepriekšējos gados.

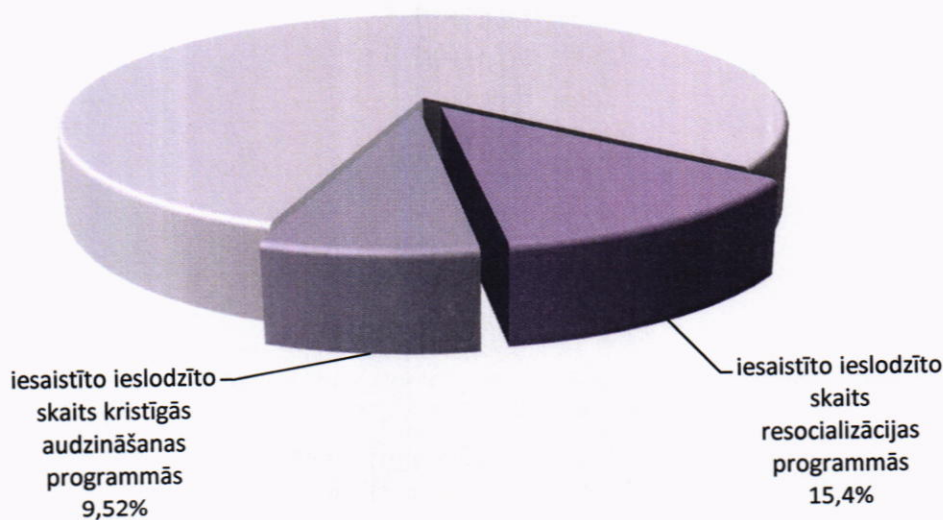
Ieslodzīto iesaistīšana resocializācijas programmās:



* iegūtais skaits ir acīmredzami lielāks par esošo nepilngadīgo ieslodzīto skaitu 2014. gada 31. decembrī, tādēļ, ka daļa no šiem notiesātajiem tika atbrīvoti no ieslodzījuma vietām vai līdz ar pilngadības sasniegšanu tika konvojēti uz citām ieslodzījuma vietām, vai arī nepilngadīgie ieslodzītie tika vienlaicīgi iesaistīti vairākās resocializācijas programmās.

** liela daļa īstenoto resocializācijas programmu tiek turpinātas.

Ieslodzīto iedalījums pēc iesaistīšanās resocializācijas un kristīgās audzināšanas programmās no kopējā ieslodzīto skaita:



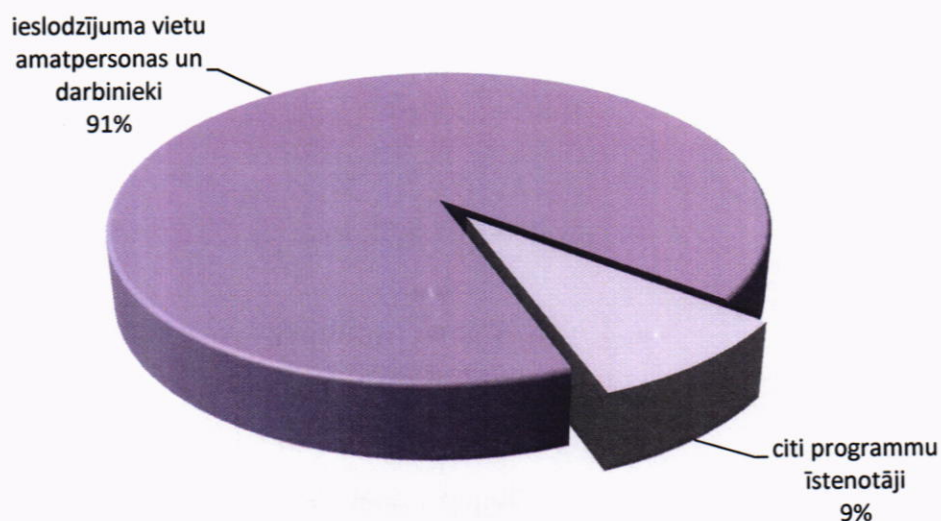
Gada laikā ieslodzījuma vietās resocializācijas programmas īstenoja:

- ieslodzījuma vietu amatpersonas un darbinieki;
- citi resocializācijas programmu īstenoņāji – Valsts probācijas dienesta darbinieki un Rīgas Sergeja Žoltoka vidusskolas darbinieki.

Kopumā 2014. gadā ieslodzījuma vietu amatpersonas un darbinieki īstenoja 10 resocializācijas programmas, iesaistot tajās 667 ieslodzītos, to skaitā 638 notiesātos un 29 apcietinātos.

Citi resocializācijas programmu īstenoņāji, proti, Valsts probācijas dienesta darbinieki un Rīgas Sergeja Žoltoka vidusskolas darbinieki, īstenoja divas resocializācijas programmas, iesaistot tajās 65 notiesātos.

Resocializācijas programmās iesaistīto darbinieku sadalījums atkarībā no resocializācijas programmas īstenoņāja:



Notiesāto riska un vajadzību izvērtēšana. Latvijas Sodū izpildes kodeksa 61.⁵ pants noteic resocializācijas darba norisi, un to, ka divu mēnešu laikā pēc notiesātā ievietošanas brīvības atņemšanas iestādē soda izciešanas uzsākšanai jānodrošina notiesātā risku un vajadzību izvērtēšana, nosakot:

- notiesātā resocializācijas vajadzības, antisociālas uzvedības un atkārtota noziedzīga nodarījuma izdarīšanas riska pakāpi brīvības atņemšanas iestādē;
- piemērotākos sociālās uzvedības korekcijas vai sociālās rehabilitācijas līdzekļus un citus pasākumus, kas īstenojami soda izpildes laikā un iekļaujami notiesātā resocializācijas plānā.

Savukārt, Ministru kabineta 2013. gada 9. aprīļa noteikumu Nr. 191 „*Notiesāto resocializācijas īstenošanas kārtība*” 8. punkts noteic, ka notiesātā resocializāciju brīvības atņemšanas iestādē uzsāk ar notiesātā risku un vajadzību izvērtēšanu.

Risku un vajadzību izvērtēšanas mērķis ir noteikt notiesātajam individuālus un atbilstošus piemērojamus resocializācijas līdzekļus antisociālas uzvedības un atkārtota noziedzīga nodarījuma izdarīšanas riska pakāpes mazināšanai, plānojot resocializācijas procesu notiesātā soda izpildes laikā.

Risku un vajadzību izvērtēšanā iegūtā informācija kalpo par pamatu, izstrādājot resocializācijas plānu, kurā tiek paredzēta notiesātā resocializācijas gaita un atspoguļoti notiesātā resocializācijas rezultāti.

Turklāt Latvijas Soduzpildes kodeksa 50.¹ panta otrā daļa noteic, ka soda progresīvās izpildes sistēmai ir pakļauti visi notiesātie, izņemot ar īslaicīgu brīvības atņemšanu notiesātos, tādēļ šīs kategorijas notiesāto risku un vajadzību izvērtēšana netiek veikta.

Pārskata gadā ieslodzījuma vietās tika veikta notiesāto riska un vajadzību izvērtēšana un resocializācijas plāna izstrādāšana 2 343 notiesātajiem:

- zema riska pakāpe – 364 notiesātajiem;
- vidēja riska pakāpe – 1 674 notiesātajiem;
- augsta riska pakāpe – 305 notiesātajiem.

Atkārtota notiesāto riska un vajadzību izvērtēšana veikta 886 notiesātajiem. Atkārtots notiesātā risku un vajadzību izvērtējums tiek veikts ne retāk kā reizi gadā visā soda izciešanas laikā. Notiesāto riska un vajadzību izvērtēšanā piedalījās trīs speciālisti: vecākais inspektors, sociālais darbinieks un psihologs. Atbilstoši risku un vajadzību izvērtējuma rezultātiem tiek izdarīti grozījumi notiesātā resocializācijas plānā.

Ar brīvības atņemšanu uz visu mūžu (mūža ieslodzījums) notiesāto riska un vajadzību izvērtēšanas laikā tika konstatēts:

- zema riska pakāpe – trim notiesātajiem,
- vidēja riska pakāpe – 46 notiesātajiem;
- augsta riska pakāpe – vienam notiesātajam.

Brīvā laika aktivitātes. Notiesāto brīvā laika pasākumu organizēšana notiek saskaņā ar Latvijas Soduzpildes kodeksa 8. panta prasībām un Ar brīvības atņemšanas sodu notiesāto personu resocializācijas koncepcijā noteikto un apcietinātajiem – ar Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma prasībām un Ar brīvības atņemšanas sodu notiesāto personu resocializācijas koncepcijā noteikto.

Lai nodrošinātu ieslodzīto brīvā laika pilnvērtīgu pavadīšanu, gada laikā tika organizēti 1 087 pasākumi. No kopējā pasākumu skaitā:

- 373 – sporta pasākumi: turnīri – šaha, dambretes, volejbola, futbola un tenisa;
- 69 – kultūras pasākumi: koncerti, izrādes, izstādes, tematiskie pasākumi u.c.;
- 368 – informatīvie pasākumi: lekcijas, vispārizglītojošo filmu demonstrēšana u.c.;
- 277 – mākslinieciskās pašdarbības pasākumi: zīmēšanas konkursi, izstādes, pašdarbības koncerti u.c.

Notiesātie pieaugušie gada laikā piedalījās 473 pasākumos, vidēji vienā pasākumā piedalījās 26 pieaugušie notiesātie. Notiesātie jaunieši piedalījās 631 pasākumā, vidēji vienā pasākumā piedalījās 7 notiesātie jaunieši. Notiesātie

nepilngadīgie piedalījās 141 pasākumā, vidēji vienā pasākumā piedalījās 17 nepilngadīgie notiesātie.

Apcietinātie pieaugušie gada laikā piedalījās 250 pasākumos, vidēji vienā pasākumā piedalījās 14 pieaugušie apcietinātie. Apcietinātie jaunieši gada laikā piedalījās 244 pasākumos, vidēji vienā pasākumā piedalījās 10 apcietinātie jaunieši. Apcietinātie nepilngadīgie gada laikā piedalījās 151 pasākumos, vidēji vienā pasākumā piedalījās 8 nepilngadīgie apcietinātie.

Ieslodzījuma vietu administrācija ieslodzīto brīvā laika pasākumu organizēšanā sadarbojās ar valsts, pašvaldību institūcijām un nevalstiskajām organizācijām.

Cēsu Audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem resocializācijas nolūkos notika vairāki kultūras pasākumi. Viens no tiem bija talantu konkurss „*Mana izvēle*”, kura laikā ieslodzītie varēja pielietot un attīstīt savas prasmes un kurš pārskata gadā notika 2014. gada 4. aprīlī jau astoto reizi. To organizēja un vadīja paši jaunieši, gatavojoties tam vairākus mēnešus. Viņi darbojās gan individuāli, gan komandās. Konkursa mērķis ir apzināt talantīgus jauniešus, motivēt nodarboties ar radošām aktivitātēm, veicināt izaugsmi un talanta attīstību. Konkursā piedalījās 16 ieslodzītie jaunieši ar saviem rokdarbiem, kas veidoti no papīra, koka, smiltīm un auduma. Jaunieši centās pārsteigt konkursa žūriju un skatītājus ar muzikālajiem priekšnesumiem un demonstrēja ieslodzījuma vietā apgūtās prasmes spēlēt dažādus mūzikas instrumentus. Muzikālos priekšnesumus klausījās arī uzaicinātie pārstāvji no dažādām kultūras un citām organizācijām, tiem bija iespēja apskatīt arī jauniešu veidotos darbus no dažādiem materiāliem.

2014. gada 9. maijā Latvijas Sarkanā Krusta Cēsu komitejas organizētajās pirmās palīdzības sniegšanas sacensībās skolēniem Cēsu Audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem Cēsu 2. vakara (maiņu) vidusskolas audzēkņu komanda piedalījās jau trešo reizi. Pirms diviem gadiem puīši ieguva pirmo vietu pamatskolu grupā, pērn – otro vietu vidusskolu grupā. Pirmās palīdzības zināšanas un iemaņas nepilngadīgie ieslodzītie apguva ilgākā laika posmā Cēsu Sarkanā Krusta jauniešu vadībā.

2014. gada 27. aprīlī Iļģuciema cietumā notika pasākums no cikla „*Rīga 2014 Eiropas galvaspilsētas atspulgi Iļģuciema cietumā*”. Pasākumā notiesātās sievietes tikās ar LNB darbiniekiem. Ieslodzītās virtuāli tika iepazīstinātas ar LNB pakalpojumiem un plānotajiem kultūras pasākumiem. Pasākuma mērķis – ieinteresēt notiesātās kļūt par regulārām bibliotēkas apmeklētājām pēc soda izciešanas. Tikšanās laikā Iļģuciema cietums saņēma 100 grāmatas no LNB krājumiem.

Iļģuciema cietumā 2013./2014. mācību gadā 11 notiesātās sievietes apmeklēja Kristīgās audzināšanas programmas „*Mirjama*” Tēlotājmākslas studiju. Izlaiduma dienā, 2014. gada 15. jūnijā, Tēlotājmākslas studijā notika Federiko Garsija Lorkas lugas „*Bernardas Albas māja*” iestudēto fragmentu izrāde. Lomās piedalījās astoņas notiesātās sievietes, kuras pašas bija izteikušas

vēlmi iejusties aktieru profesijā. Izrādē bija izmantotas dekorācijas no Latvijas Nacionālā teātra un daži tērpi no Dailes teātra izrādēm.

Ieslodzītie īpaši aktīvi iesaistījās mākslinieciskās pašdarbības pasākumos. Līdz ar to mākslinieciskās pašdarbības pasākumu skaits ieslodzījuma vietās palielinās ik gadu. Salīdzinājumā ar 2013. gadu, kad norisinājās 153 mākslinieciskās pašdarbības pasākumi, pārskata gadā šāda veida pasākumu skaits palielinājās līdz 277 pasākumiem.

No 2014. gada 3. februāra līdz 2014. gada 27. februārim Tiņģeres Saieta nama izstāžu zālē bija aplūkojamas 34 gleznas, kuras gleznojušas Ilģuciema cietuma ieslodzītās. Šie darbi bija aplūkojami arī Rīgā, tirdzniecības centrā „Spice”, kur tos ieraudzīja Saieta nama mākslas studijas vadītāja. Viņai tie iepatīkās, un tā radās ideja tos parādīt Valdemārpils, Tiņģeres un pārējās apkārtnes mākslas interesentiem.

No 2014. gada 21. septembra līdz 19. oktobrim Saldus Romas Katoļu draudzes muzejā bija apskatāmi ieslodzīto darinātie kuģi, metālkalumi, kokgriezumi, no stikla veidotas gleznas un citi darbi, kuri bija atvesti no Rīgas Centrālcietuma, Brasas, Daugavgrīvas, Ilģuciema, Jēkabpils, Šķirotavas un Vecumnieku cietuma. Bet no 2014. gada 19. novembra līdz 2014. gada 20. decembrim ieslodzīto darbi bija apskatāmi Krustpils novada Kūku pagastā.

Ieslodzīto psiholoģiskā aprūpe. Gada laikā ieslodzījuma vietās psiholoģisko aprūpi īstenoja 31 psihologs, kurš kopumā sniedza palīdzību 3 196 ieslodzītajiem, to skaitā 2 782 notiesātajiem un 414 apcietinātajiem, un 311 amatpersonām un darbiniekiem, to skaitā veica šādas psiholoģiskās aprūpes aktivitātes:

- 5 740 individuālās konsultācijas, to skaitā: 1 791 vienreizējās konsultācijas, no tām – 214 konsultācijas amatpersonām un darbiniekiem, un 4 630 sērijveida konsultācijas, no tām – 363 konsultācijas amatpersonām un darbiniekiem;
- 596 krīzes intervences sakarā ar suicidālu uzvedību, emocionālo nestabilitāti, konfliktsituācijām, adaptācijas grūtībām utt.;
- 566 psiholoģiskie novērtējumi, no tiem:
 - ✓ 221 – saistībā ar ieslodzītā suicidālām tendencēm;
 - ✓ 122 – saistībā ar veikto krīzes intervenci;
 - ✓ 105 – saistībā ar riska faktoru noteikšanu uz mūžu notiesātajiem;
 - ✓ 118 – cita iemesla dēļ.

2014. gadā tika veikti 3 596 psihodiagnostikas pasākumi, lai izpētītu ieslodzīto sociālo, emocionālo un intelektuālo sfēru un veiktu notiesāto risku un vajadzību izvērtēšanu. Lielākais psihodiagnostikas pasākumu skaits bija saistīts ar notiesātā risku un vajadzību izvērtēšanu. Pārskata gadā kopumā veikti 2 200 notiesāto risku un vajadzību izvērtējumi. Savukārt 614 psihodiagnostikas pasākumi tika veikti psihoemocionālās, gribas un personības sfēras izpētē.

Sensomotorās un izziņas sfērā tika veikti 345 psihodiagnostikas pasākumi, izziņas sfērā – 368 un profesionālās orientāciju izpētē – 69. Psihodiagnostikas izpētes rezultāti vairākumā gadījumos tika izmantoti veicot ieslodzītā psiholoģisko novērtējumu un izvērtējot ieslodzītā riskus, lai izstrādātu notiesātā soda izpildes plānu veiksmīgai resocializācijai un arī pirmstermiņa atbrīvošanai.

Gada laikā ieslodzījuma vietu psihologi piedalījās sešu resocializācijas programmu un grupu nodarbību ciklu īstenošanā, vadīja studentu prakses, lasīja izglītojošās lekcijas gan ieslodzītajiem, gan personālam.

Sociālais darbs. 2014. gadā ieslodzījuma vietās strādāja 23 sociālie darbinieki, kuri kopumā 4 234 ieslodzītajiem, to skaitā 3 245 notiesātajiem un 989 apcietinātajiem, un amatpersonām un darbiniekiem veica šādas sociālā darba aktivitātes:

- 293 individuālās konsultācijas personālam, to skaitā: 188 vienreizējās konsultācijas, no tām – 154 konsultācija amatpersonām un 34 darbiniekiem, un 105 atkārtotās konsultācijas, no tām – 77 konsultācijas amatpersonām un 28 darbiniekiem;
- 6 312 individuālās konsultācijas, to skaitā: 4 234 vienreizējās konsultācijas un 2 078 atkārtotās konsultācijas;
- 2 320 notiesāto riska un vajadzību izvērtējumu izstrādāšana, to skaitā: 1 456 notiesātajiem veikta sākotnējā riska un vajadzību izvērtēšana un 864 notiesātajiem – atkārtotā riska un vajadzību izvērtēšana;
- resocializācijas programmu īstenošana ieslodzītajiem;
- brīvā laika pasākumu organizēšana ieslodzītajiem.

Galvenie problēmjaucājumi, ar kuriem ieslodzījuma vietu personāls vērsās konsultācijās pie sociālā darbinieka, ir šādi: psihosociālā atbalsta sniegšana, informācijas apmaiņa par darba specifiku strādājot ar ieslodzītajiem, dažādu dokumentu noformēšana, laulību noslēgšana un šķiršana, pilsonības iegūšana, bezdarbnieka statusa iegūšana, ieslodzīto un ieslodzījuma vietas administrācijas saskarsme un sadarbība, notiesāto brīvā laika pasākumu plānošana un organizēšana, humānās palīdzības saņemšana, mācību iespējas ieslodzījuma vietā, par ieslodzītā dzīvesvietu pēc atbrīvošanas, par maznodrošinātās personas statusa iegūšanu, notiesāto risku un vajadzību izvērtēšana utt.

Pie sociālā darba speciālistiem vērsās visas ieslodzīto grupas ar ļoti plašu problēmjaucājumu loku. Visām ieslodzīto grupām pamatproblēmas ir saistītas ar personu apliecinošu dokumentu noformēšanu, vecuma, invaliditātes vai apgādnieka zaudējuma pensiju noformēšanu, atjaunošanu un citu formalitāšu kārtošānu, savstarpējās attiecības ar ģimenes locekļiem, informācija par iestādēm, sagatavošanās atbrīvošanai utt.

Notikušas gan informatīva rakstura konsultācijas, gan konsultācijas sociālā gadījuma vadīšanas ietvaros.

Gada laikā ieslodzījuma vietu sociālajiem darbiniekiem notikušas piecas supervīzijas, kuru rezultātā tika:

- rastas jaunas pieejas darba situāciju un jautājumu risinājumiem ieslodzīto informēšanā par sociālās palīdzības saņemšanu;
- tika apgūtas jaunas darba prasmes un iemaņas, paplašināts sociālo darbinieku skatījums uz savu profesionālo darbību, pilnveidošanos un attīstību;
- izskatīti ieslodzīto iesniegumi, sniedzot atbildes par sociālās palīdzības saņemšanu.

Ieslodzīto sagatavošana atbrīvošanai. 2014. gadā ieslodzījuma vietās ieslodzīto sagatavošana atbrīvošanai tika veikta saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un ņemot vērā Eiropas Padomes Ministru komitejas ieteikumus Rec (2006)2 dalībvalstīm par Eiropas cietumiem, kuriem ir rekomendējošs raksturs.

2014. gadā ieslodzīto sagatavošanai atbrīvošanai ieslodzījuma vietās tika veikti šādi pasākumi:

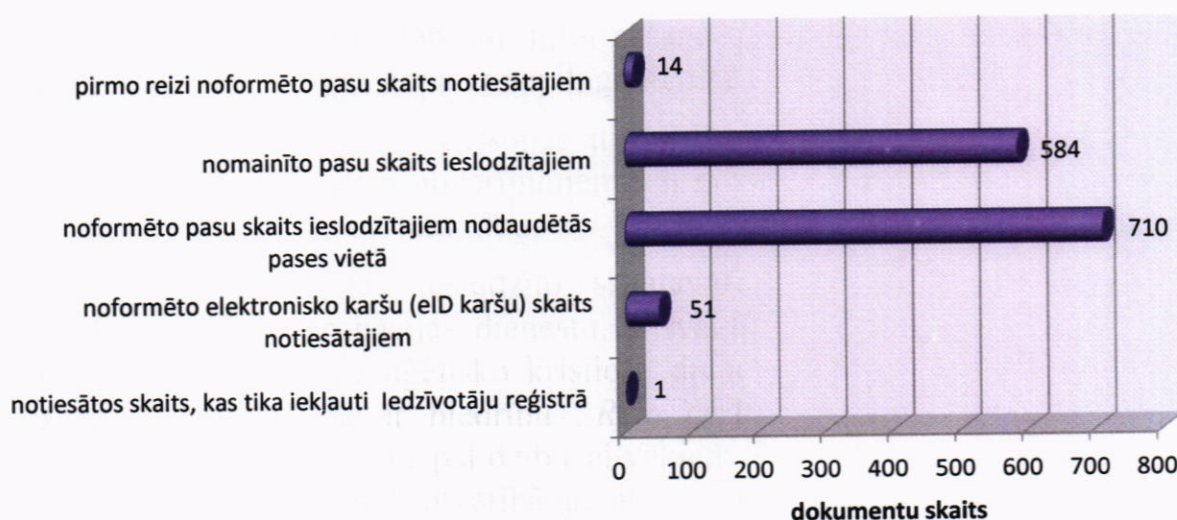
- Valsts policijas teritoriālo struktūrvienību informēšana par personām, kuras tiek atbrīvotas pēc soda izciešanas vai tiks atbrīvotas nosacīti pirms termiņa, kurām ar tiesas nolēmumu noteikts papildsods – policijas kontrole un lūgums pārbaudīt šo personu iespējamo vai deklarēto dzīvesvietu;
- pieprasījuma nosūtīšana Valsts probācijas dienesta attiecīgajai teritoriālajai struktūrvienībai ar lūgumu sagatavot rakstveida vērtējumu par notiesātā gatavību iekļauties sabiedrībā pēc nosacīti pirmstermiņa atbrīvošanas;
- paziņojumu nosūtīšana pašvaldībām par tiem notiesātajiem, kuriem pēc atbrīvošanas ir nepieciešama dzīvojamā platība;
- pašvaldības sociālā dienesta informēšana par nepieciešamo sociālo palīdzību vai sociālo pakalpojumu atbrīvojamajai personai pēc atbrīvojamās personas sociālā stāvokļa noskaidrošanas;
- bāriņtiesu, sociālo dienestu un likumisko pārstāvju informēšana par nepilngadīgajiem, kuri atbrīvojami no ieslodzījuma vietas;
- bāriņtiesu un sociālo dienestu informēšana par mātes atbrīvošanu, kura ieslodzījuma vietā uzturas kopā ar nepilngadīgu bērnu;
- bāriņtiesu informēšana par personas atbrīvošanu, kura sodu izcieš par tišiem vardarbīgiem noziedzīgiem nodarījumiem vai noziedzīgiem nodarījumiem pret dzimumneaizskaramību un tikumību.

Ieslodzījuma vietās ieslodzīto sagatavošana atbrīvošanai norisinājās sadarbībā ar Valsts probācijas dienestu, pašvaldībām, Sociālās rehabilitācijas centru „Ratnieki” un evaņģēlisko kristiešu draudzi „Zilais Krusts”. Pārskata gadā uzsākta sadarbība ar biedrību „Reto cerība”, kuras mērķis ir sniegt nealkatīgu un nekomerciālu palīdzību cilvēkiem, kuri ir nonākuši narkotisko, psihotropo vielu un alkohola atkarībā un cita veida atkarībā, kas nodara ļaunumu

cilvēka fiziskai un garīgai veselībai. Biedrības „*Reto cerība*” rehabilitācijas programmas dalībnieki tika iesaistīti dažādās praktiskās, saimnieciskās un apmācošās aktivitātēs. Īpaša uzmanība tika pievērsta ģimenei, izglītības un nodarbinātības jautājumiem un apstākļiem, kuros tiktu nodrošināti eksistences līdzekļi pēc atbrīvošanas.

Ieslodzījuma vietās ir izveidota tieša sadarbība ar Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldi, lai sagatavotu notiesātos atbrīvošanai.

Ieslodzīto iekļaušana Iedzīvotāju reģistrā un elektronisko identifikācijas karšu un pasu noformēšana:

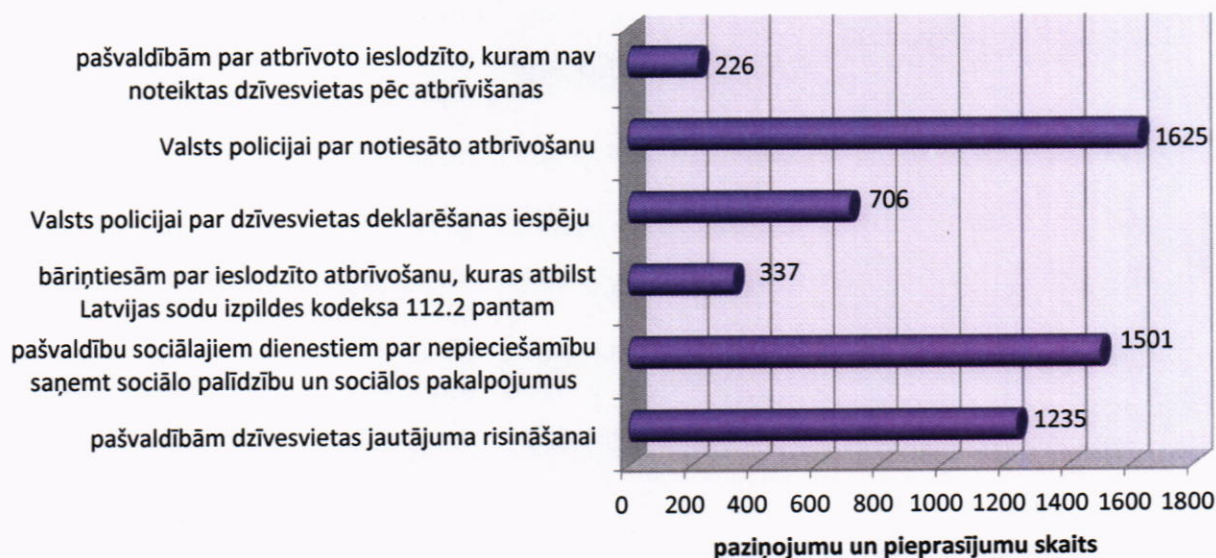


Salīdzinot ar iepriekšējiem četriem gadiem, būtiski samazinājies ieslodzīto skaits, kuri tika atbrīvoti bez personu apliecinoša dokumenta. 2014. gadā no ieslodzījuma vietām bez personu apliecinošiem dokumentiem tika atbrīvoti 46 ieslodzītie.

Būtiskākā problēma ieslodzīto personu apliecinošo dokumentu noformēšanā bija brīvības atņemšanas soda izciešanas laika salīdzinoši nelielais ilgums, kas liedza ieslodzījuma vietu darbiniekiem veikt visas nepieciešamās formalitātes personu apliecinošo dokumentu noformēšanā, jo bija liels pieprasījums pēc bezmaksas pasu noformēšanas.

2014. gadā, salīdzinot ar 2013. gadu, pilngadīgo notiesāto skaits, kuriem pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietām nebija noteiktas dzīvesvietas, samazinājās, atgriežoties 2012. gada līmenī. Tas izskaidrojams ar to, ka turpināja samazināties notiesāto skaits. Ieslodzījuma vietu darbinieki, saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, palīdzēja notiesātajiem risināt dzīvesvietas jautājumus, nepieciešamības gadījumā sazinājās ar pašvaldībām, sociālās rehabilitācijas centriem un patversmēm, nodrošināja ar nepieciešamo informāciju notiesātos jautājumos par dzīvesvietu un iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus.

**Paziņojumu un pieprasījumu nosūtīšana dažādām
valsts un pašvaldību institūcijām:**



Pieaudzis nosūtīto paziņojumu skaits pašvaldību institūcijām par nepieciešamo sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem.

Notiesāto atbrīvošanas veidi:

Gads	2014	2013	2012	2011	2010
Atbrīvošanas veids					
pēc soda izciešanas	1388	1601	1925	1648	1639
nosacīti pirms termiņa	425	467	571	530	641
smagas slimības dēļ	8	6	5	10	13
sprieduma maiņa uzraudzības kārtībā	4	77	9	6	10
apžēlošana	10	10	8	17	12

Sagatavojot notiesātos atbrīvošanai, ieslodzījuma vietu amatpersonām un darbiniekiem grūtības radīja notiesātie, kuri konvojēti no citām ieslodzījuma vietām ar mazu atlikušo soda izpildes laiku, pēc tam kad stājies spēkā galīgais tiesas spriedums. Dažās ieslodzījuma vietās bija liela notiesāto rotācija. Par šiem notiesātajiem nebija iespējams savlaicīgi sagatavot un nosūtīt pieprasījumus un paziņojumus valsts un pašvaldību iestādēm. Tādā veidā tika apgrūtināta notiesāto savlaicīga sagatavošana atbrīvošanai.

Krimināllikuma grozījumu dēļ daudziem notiesātajiem tika samazināts piespriestā soda termiņš un viņi tika atbrīvoti ātrāk, līdz ar to ieslodzījuma vietu darbinieki savlaicīgi nepaspēja nosūtīt informāciju par šīm personām valsts un pašvaldību iestādēm.

Tāpat notiesāto savlaicīgu sagatavošanu atbrīvošanai apgrūtināja:

- daudziem notiesātajiem, kuri pirms ieslodzījuma nebija deklarējuši dzīvesvietu, pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietas nebija noteiktas dzīvesvietas;
- ieslodzīto, kuriem situācija ar dzīvesvietu mainījies ieslodzījuma laikā, dzīvesvietas jautājumu pašvaldības risināja tikai pēc viņu atbrīvošanas no ieslodzījuma vietām:
 - ✓ ne visas pašvaldības varēja nodrošināt ieslodzītos pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas ar dzīvojamo platību (īpaši lauku rajonu pašvaldības), norādot, ka trūkst brīva dzīvojamā fonda;
- daļa no ieslodzītajiem, atrodoties ieslodzījuma vietās, izteica vēlmi pēc atbrīvošanas apmesties Sociālajos rehabilitācijas centros un atsevišķos gadījumos piekrita uz laiku apmesties patversmēs:
 - ✓ trūka Sociālo rehabilitācijas centru un citu alternatīvu dzīvojamo telpu (pusceļa mājas, sociālie dzīvokļi, sociālās mājas u.c.);
 - ✓ nebija pietiekoša sadarbība starp pašvaldībām un NVO.

Ieslodzīto veselības aprūpe. Pārskata gadā ieslodzītie saņēma veselības aprūpi ambulatorā veidā ieslodzījuma vietu Medicīnas daļās, Latvijas Cietumu slimnīcas Konsultatīvi diagnostiskajā nodaļā un publiskā sektora ārstniecības iestādēs. Savukārt stacionārā veida veselības aprūpi ieslodzītie saņēma Latvijas Cietumu slimnīcas Tuberkulozes un plaušu slimību nodaļā, Psihiatrijas nodaļā un publiskā sektora slimnīcās. Ieslodzītie ambulatori vērsās pie ārstiem 74 268 reizes, no tām 57 925 reizes – slimības dēļ.

Gada laikā ieslodzītie tika novēroti un ārstējās šādu infekcijas slimību dēļ:

- tuberkuloze – 69 gadījumi;
- HIV – 667 gadījumi;
- AIDS – 220 gadījumi;

Saskaņā ar 2014. gada 31. decembra datiem ieslodzījuma vietās tika reģistrēti:

- 3 489 psihisko un uzvedības traucējumu gadījumi, to skaitā 1 059 – narkomānijas gadījumi, no tiem 763 – intravenozie narkotiku lietotāji;
- 396 – HIV;
- 136 – AIDS.

Pārskata gadā 2 025 ieslodzītajiem tika veikta pārbaude HIV infekcijas noteikšanai, hepatīta noteikšanai – 154 reizes un 7 655 reizes ieslodzītajiem tika veikta rentgenoloģiskā pārbaude tuberkulozes un plaušu slimību noteikšanai.

Latvijas ieslodzījuma vietās, tāpat kā visās Eiropas Savienības valstīs, tuberkulozes un HIV inficēto ieslodzīto īpatsvars ir augstāks nekā valstī kopumā. Līdz ar to Pārvalde pievērta lielu uzmanību divu minēto slimību agrīnai atklāšanai un izplatības ierobežošanai.

Tāpat Pārvalde iegādājās jaunus skrīninga narkotisko un psihotropo vielu ātrās noteikšanas testus, kuru parametru kombinācijas izstrādātas, pamatojoties uz ieslodzījuma vietās biežāk konstatētajām narkotiskajām un psihotropajām vielām. 2014. gadā narkotisko un psihotropo vielu ātrās noteikšanas testa pozitīvais rezultāts bija 94 gadījumos.

Pārskata gadā tika reģistrēti 27 nāves gadījumi, no tiem 22 gadījumi – slimības dēļ, pieci gadījumi – pašnāvības dēļ. Galvenie nāves cēloņi slimības dēļ: onkoloģiskas slimības, sirds un asinsvadu slimības, AIDS un AIDS ar tuberkulozi.

Ieslodzīto veselības aprūpes uzlabošanai 2014. gadā tika veiktas šādas aktivitātes:

- tika izstrādāta jauna ārstniecības personu štata struktūra ieslodzījumu vietu ambulatorā tipa ārstniecības iestādēm (ieslodzījuma vietu medicīnas daļām);
- tika izstrādāta jauna Latvijas Cietumu slimnīcas struktūra un ārstniecības personu štata struktūra;
- 2014. gada 1. novembrī Latvijas Cietumu slimnīcā tika atvērta jauna *Aprūpes nodaļa*, kurā tiek ārstēti pacienti ar somatiskajām slimībām;
- no 2014. gada 1. decembra tika palielināta Latvijas Cietumu slimnīcas laboratorijas kapacitāte. Laboratorija sniedz pakalpojumus ieslodzījuma vietu ārstniecības iestādēm;
- sadarbībā ar Veselības ministriju Pārvalde piedalījās „*HIV infekcijas, seksuālās transmisijas infekciju, B un C hepatīta izplatības ierobežošanas rīcības plāna 2014.–2016. gadam*” izstrādē;
- sadarbībā ar Veselības ministriju Pārvalde piedalījās Ministru kabineta 2005. gada 14. jūnija noteikumu Nr. 413 „*Kārtība, kādā veicama personu obligātā medicīniskā un laboratoriskā pārbaude, obligātā un piespiedu izolēšana un ārstēšana infekcijas slimību gadījumos*” grozījumu izstrādē;
- sadarbībā ar valsts SIA „*Rīgas Psihiatrijas un Narkoloģijas centrs*” gada laikā ieslodzījuma vietās 28 ieslodzītajiem veiksmīgi tika turpināta ilgstošā farmakoterapijas programma ar metadonu;
- Pārvalde piedalījās Starpministriju HIV infekcijas, tuberkulozes un seksuālās transmisijas infekciju izplatības ierobežošanas koordinācijas komisijas darbā.

Pārvalde Ministru kabineta 2011. gada 14. marta rīkojumā Nr. 98 „*Par narkotisko un psihotropo vielu un to atkarības izplatības ierobežošanas un kontroles pamatnostādņem 2011. – 2017. gadam*” noteikto uzdevumu īstenošanai, sadarbībā ar Veselības ministrijas Slimību profilakses un kontroles centru un ar nodibinājuma „*Baltic Institute of Social Science*” līdzdalību veica pētījumu par narkotiku lietošanu visās ieslodzījuma vietās, izņemot Vecumnieku cietumu.

2.2.1. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīva nodrošināšana

Ieslodzījuma vietu pārbaudes. Pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 62.panta trešo daļu, saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 1.novembra noteikumu Nr. 827 „*Ieslodzījuma vietu pārvaldes nolikums*” 11.punktu un Pārvaldes priekšnieka 2013.gada 28.decembrī apstiprināto Ieslodzījuma vietu 2014.gada pārbaužu grafiku Pārvaldes centrālā aparāta amatpersonas un darbinieki veica piecas plānotās kompleksās pārbaudes: Cēsu Audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem, Rīgas Centrālcietumā, Jelgavas, Ilģuciema un Vecumnieku cietumā.

Gada laikā Pārvaldes un ieslodzījuma vietu darbību kontrolēja Tieslietu ministrijas Iekšējā audita nodaļa un Valsts kontroles otrais revīzijas departaments.

Pārskata gadā Valsts ugunsdzēsības un glabāšanas dienesta, Pārtikas un veterinārā dienesta, Valsts darba inspekcijas un Veselības ministrijas Veselības inspekcijas pārstāvji veica vairākas pārbaudes ieslodzījuma vietās ugunsdrošības, darba aizsardzības, ieslodzīto uztura un veselības aprūpes jomā.

Administratīvais darbs. Pārskata gadā tika kontrolēta Tieslietu ministrijas darba plānā un Pārvaldes darba plānā noteikto pasākumu izpilde.

Tika izstrādāts Pārvaldes 2015.gada darba plāns, un iesniegti priekšlikumi Tieslietu ministrijas 2015.gada darba plānam. Apstiprināti ieslodzījuma vietu 2015.gada darba plāni.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmas 2009.–2013.gadam uzdevumu izpildei un korupcijas risku mazināšanai 2014.gada 15.augustā Pārvaldē tika apkopota informācija par Pārvaldes pasākumu plānā 2010.–2013.gadam esošo pasākumu izpildi un iesniegta Tieslietu ministrijā.

Lai īstenotu Pārvaldes uzdevumus un funkcijas, mazinātu korupcijas risku un ierobežotu interešu konfliktus 2014.gada 15.septembrī ar Pārvaldes priekšnieka rīkojumu Nr.153 „*Par Ieslodzījuma vietu pārvaldes korupcijas risku mazināšanas un interešu konflikta ierobežošanas pasākumu plānu 2014.–2017.gadam*” tika apstiprināts jauns Pārvaldes korupcijas risku mazināšanas un interešu konflikta ierobežošanas pasākumu plāns 2014. – 2017.gadam.

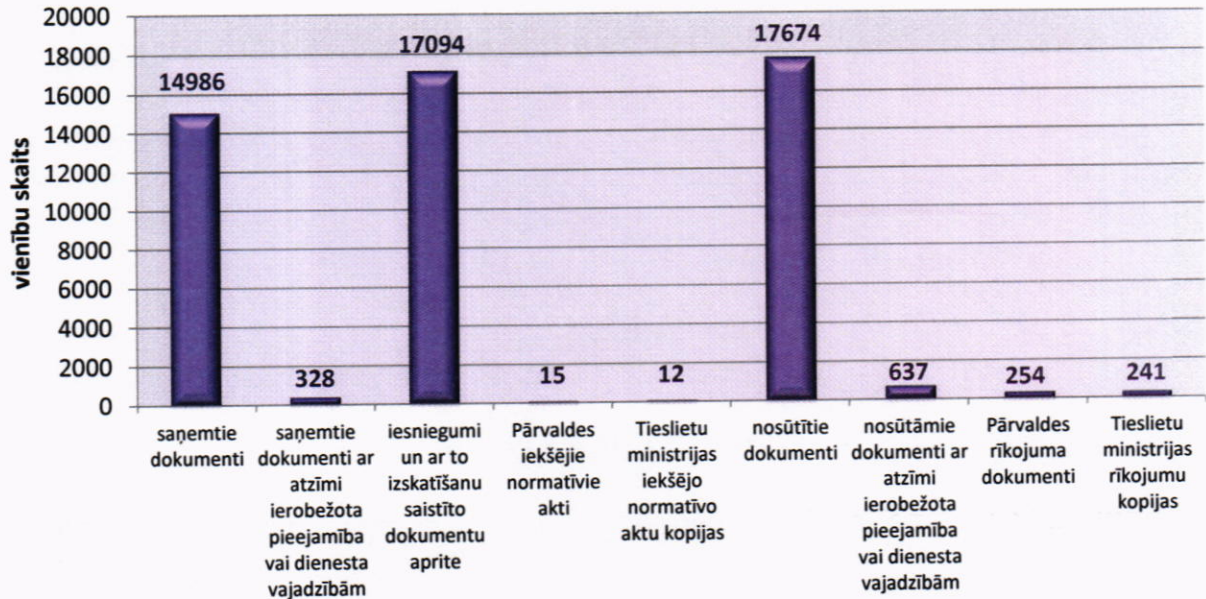
Pārskata periodā, izvērtējot ieslodzījuma vietu iesniegto informāciju, sagatavots Valsts budžeta programmu (apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes pārskats un vadības ziņojums par Pārvaldes 2014.gada pārskatu.

Izstrādāti un iesniegti Tieslietu ministrijai 12 rīkojumu projekti par ieslodzījuma vietu administratīvajām komisijām.

Gada laikā tika veikta dokumentu pārvaldības iekšējā kontrole un uzraudzība: sistemātiski tika kontrolēta dokumentos doto uzdevumu izpildes termiņu ievērošana un iesniegumu izskatīšanas termiņu kontrole, nosūtāmo un rīkojuma dokumentu izstrādāšanas noteikumu prasību ievērošana, un tika veikta ikgadējā dokumentu pārvaldības pārbaude Pārvaldes centrālā aparāta daļās.

Ieslodzījuma vietām regulāri tika sniegta metodiskā palīdzība dokumentu un arhīva pārvaldības jautājumos.

2014. gadā Pārvalde nodrošināja 51 241 dokumenta vienības apriti, to skaitā:



Atbilstoši rezolūcijām tika sniegta atbilde uz iesniegumiem un izpildīti dokumentos dotie uzdevumi.

Arhīva pārvaldības jomā tika veikta 2010. gadā radušos dokumentu vērtības ekspertīze un atlase turpmākai glabāšanai. Tika arhivētas un Pārvaldes arhīvā nodotas 182 lietas. Tika izstrādāti pastāvīgi un ilgtermiņa glabājamo lietu arhīviskie apraksti, vēsturiskās izziņas turpinājums par 2010. gadu un akts par dokumentu iznīcināšanu, kuriem beidzies glabāšanas termiņš. Minētie dokumenti tika saskaņoti Latvijas Nacionālā arhīva Dokumentu un arhīvu pārvaldības ekspertu komisijā.

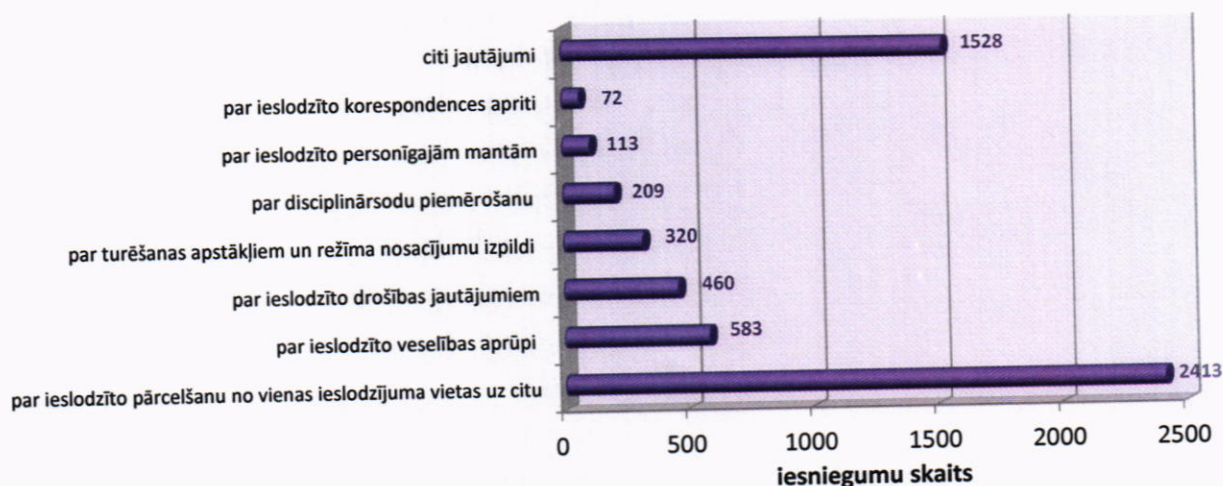
Iekšējās normatīvās bāzes pilnveidošanai apstiprināti šādi iekšējie noteikumi, grozījumi iekšējos noteikumos, reglamenti un nolikumi:

- „Administratīvo pasākumu organizēšanas kārtība”;
- „Budžeta un apropriācijas izmaiņu pieprasījuma sagatavošanas un kontroles kārtība”;
- „Ieslodzījuma vietas apsardzes kārtība”;
- „Kārtība, kādā Ieslodzījuma vietu pārvaldē organizē amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm karjeras attīstību”;
- „Kārtība, kādā sagatavo, izsniedz, reģistrē, glabā, anulē un iznīcina pastāvīgo caurlaidi, vienreizējo caurlaidi vai vienotu vienreizēju sarakstu ieslodzījuma vietas apmeklēšanai, un nodrošina caurlaides režīmu”;

- „Kārtība, kādā uzskaita Ieslodzījuma vietu pārvaldes Olaines cietuma Latvijas Cietumu slimnīcas izdevumus”;
- „Komandējumu organizēšanas iekšējie noteikumi”;
- „Maksas pakalpojumu un nomniekiem sniegto pakalpojumu uzskaites kārtība Ieslodzījuma vietu pārvaldē”;
- „Grozījumi Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2011. gada 8. aprīļa iekšējos noteikumos Nr. 1/1-n.6 „Ieslodzījuma vietu pārvaldes lietvedības iekšējie noteikumi””;
- „Ieslodzījuma vietu pārvaldes centrālā aparāta Medicīnas daļas reglaments”;
- „Ieslodzījuma vietu pārvaldes centrālā aparāta Sociālās rehabilitācijas daļas reglaments”;
- „Ieslodzījuma vietu pārvaldes Iepirkumu daļas reglaments”;
- „Ieslodzījuma vietu pārvaldes Nodrošinājuma daļas reglaments”;
- „Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gada programmas Nr. LV08 „Latvijas korekcijas dienestu un Valsts policijas īslaicīgas aizturēšanas vietu reforma” Ieslodzījuma vietu pārvaldes projekta Nr. LV08 „Jaunas nodaļas izveide Olaines cietumā ieskaitot būvniecību un personāla apmācību” Vadības komiteja nolikums”.

Iesniegumu izskatīšana. 2014. gadā Pārvaldes centrālais aparāts saņēma un izskatīja 5 698 iesniegumus Administratīvā procesa likuma un Iesnieguma likuma noteiktajā kārtībā.

Izskatīti iesniegumi:



3. Personāls

2014. gada 31. decembrī Pārvaldē saskaņā ar amatu sarakstu bija 2 732,5 amata vietas, no tām: amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm (turpmāk – amatpersona) – 2 288 un darbinieku – 444,5. 2014. gada 31. decembrī Pārvaldē bija 216,65 vakanti amati: amatpersonu – 167 un darbinieku – 49,65. Pārskata gadā Pārvaldē tika pieņemtas dienestā un darbā 253 amatpersonas un darbinieki: amatpersonas – 174 un darbinieki – 79. Savukārt 2014. gadā no dienesta un darba tika atbrīvotas 299 amatpersonas un darbinieki: amatpersonas – 227 un darbinieki – 72. Faktiski pārskata gadā vidējais amatpersonu un darbinieku skaits bija 2 639, to skaitā amatpersonu – 2 201 un darbinieku – 438.

Saskaņā ar 2014. gada 31. decembra datiem 350 Pārvaldē nodarbinātas amatpersonas ir saņēmušas rakstveida atļauju amata savienošanai ar citu amatu, kas veido 15,9% no visām Pārvaldē nodarbinātajām amatpersonām.

Ar tieslietu ministra 2014. gada 6. maija rīkojumu Nr. 1-1/178 „*Par sabiedrisko attiecību funkcijas īstenošanu*” Pārvalde esošo resursu ietvaros no 2014. gada 12. maija pārņēma no Tieslietu ministrijas sabiedrisko attiecību veidošanas funkciju.

Pārskata gadā turpināta sadarbība ar Nodarbinātības valsts aģentūru, regulāri sniedzot informāciju par vakantajiem amatiem Pārvaldē. Pārvaldes tīmekļa vietnē pastāvīgi tika ievietota informācija par vakantajiem amatiem un prasībām kandidātu pieņemšanai dienestā.

Personāla apmācība. 2014. gadā Pārvaldes Mācību centrā 84 ieslodzījuma vietu amatpersonām izsniegta apliecības par sekmīgu profesionālās tālākizglītības mācību programmu „*Ieslodzījuma vietu apsardze*” pabeigšanu un 28 organizētajos kvalifikācijas pilnveidošanasursos piedalījās 532 amatpersonas un darbinieki, proti: ieslodzījuma vietu priekšnieku vietnieki, ieslodzījuma vietu sociālās rehabilitācijas daļu un resocializācijas daļu priekšnieki, ieslodzījuma vietu šaušanas instruktori, speciālo līdzekļu un speciālo cīņas paņēmieni pielietošanas instruktori u.c.

Pārvaldes Mācību centrā turpinājās 2013. gadā iesāktā apmācība „*Motivācijas programmas ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai*”, kurā 2014. gadā piedalījās 57 dalībnieki.

Notika resocializācijas programmas „*EQUIP*” apmācības, kurās piedalījās 24 dalībnieki, tajā skaitā 12 Valsts probācijas dienesta darbinieki.

2014. gadā tika organizētas deviņas psihologu supervīzijas pie supervīzoriem. Psihologi par piedalīšanos grupu supervīzijās saņēma apliecības. Ieslodzījuma vietu psihologiem tika organizēta piedalīšanās konferencē „*Ētiskā domāšana un spriedumu veidošana profesionālās attiecībās ar klientiem*”, kuru vadīja Eiropas Psihologu Asociācijas Federācijas Ētikas padomes loceklis no Portugāles *Miguel Ricou*.

2014. gada 10. martā sadarbībā ar SIA „*Ekodoma*” notika konference, kurā tika izskatītas aktuālas tēmas par ieslodzījuma vietu monitoringu, ilgtspējīgu energopārvaldību un iespējām uzlabot ieslodzījuma vietu tehnisko stāvokli, ievērojami paaugstinot energoefektivitāti. SIA „*Ekodoma*” dāvināja Rīgas Centrālcietumam un Jēkabpils cietumam izglītojošos materiālus, kas pieejami cietumu bibliotēkās gan personālam, gan ieslodzītajiem. Izglītojošie materiāli informēja par efektīvu apgaismojumu, energoefektivitātes pasākumiem ēkās un to finansēšanu, siltuma un elektrības taupīšanu mājoklī, energoservisa pakalpojumiem, biogāzi, ilgtspējīgu energoplānošanu un daudzas citiem jautājumiem.

2014. gada 2. aprīlī Daugavgrīvas cietumā notika seminārs „*Ar brīvības atņemšanu uz mūžu notiesāto uzturēšanas aktuālie problemātiskie jautājumi*”. Seminārā piedalījās Pārvaldes centrālā aparāta, Mācību centra un ieslodzījuma vietu amatpersonas. Seminārā tika analizētas CPT rekomendācijas – nedalīt notiesātos ar mūža ieslodzījumu un notiesātos ar ilgstošiem termiņiem, integrācija ar pārējiem ieslodzītajiem, soda izciešanas režīma zemākajā pakāpē esošo uz mūžu notiesāto iesaistīšana resocializācijas pasākumos ārpus kameras.

Sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, Vecumnieku cietuma pagrabstāva ēdamzālē tika imitēts sadūmojums, lai pārliecinātos, cik ātri, precīzi un atbilstoši instrukcijām rīkojas cietuma dežūrdaļas un administrācijas amatpersonas. Mācību laikā no cietuma tika evakuēti cilvēki, par notikušo ziņots, zvanot uz vienotās ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112, sagaidīta ugunsdzēsēju automašīna un parādīta ugunsgrēka atrašanās vieta. Šādu mācību mērķis bija pārbaudīt ugunsdzēsēju iegūtās iemaņas, vadīt ugunsdzēsības un glābšanas darbus ieslodzījuma vietā, sniegt rekomendācijas Vecumnieku cietuma darbiniekiem par rīcību situācijā, ja izceltos ugunsgrēks. Mācībās piedalījās ugunsdzēsēji no Iecavas, Bauskas un Baldones posteņiem.

Pārvaldes Mācību centra personāls savas kompetences ietvaros, piedaloties Pārvaldes komisiju darbā, gada laikā regulāri veica:

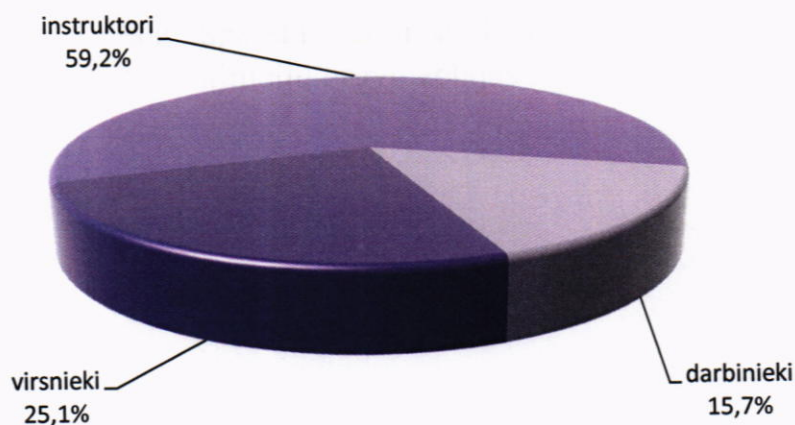
- amatpersonu mācību prakses norises kontroli ieslodzījuma vietās;
- amatpersonu, kurām piesaistīti šaujamo ieroci, ieskautes pieņemšanu;
- ieslodzījuma vietu amatpersonu ikgadējās fiziskās sagatavotības pārbaužu norises kontroli;
- kandidātu fiziskās sagatavotības atbilstību prasībām pieņemšanai dienestā novērtēšanu.

Savukārt Pārvaldes Mācību centra amatpersonas un darbinieki ir cēlušī savu kvalifikāciju vairākosursos, apmācībās un semināros, tostarp arī Polijā par intervences tehnikām.

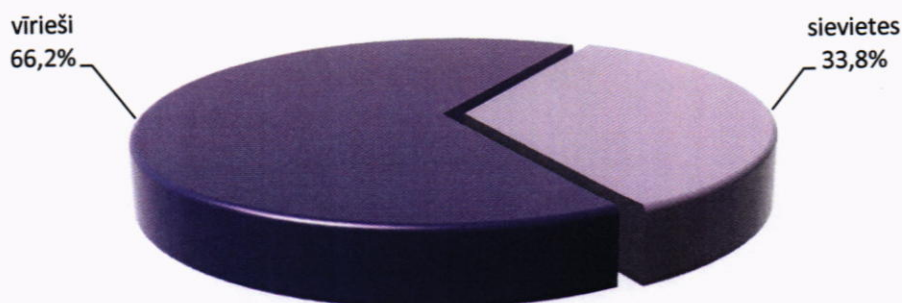
Pārvaldes centrālā aparāta un ieslodzījuma vietu amatpersonas un darbinieki piedalījās citu institūciju organizētajās mācībās:

- 2014. gada 23. maijā Rīgas domes Labklājības departamentā organizētajā seminārā „*Laikmeta prasības sociālā darba nozares speciālistiem*”, kuru apmeklēja ieslodzījuma vietu sociālie darbinieki;
- Veselības ministrijas Veselības inspekcijas organizētajos ieslodzījuma vietu ārstniecības iestāžu ārstniecības personām semināros un konferencēs: „*C vīrushepatīts – joprojām aktuāla infekcija Latvijā*”, „*Medicīnisko dokumentu lietvedības kārtība*”, „*Bioloģisko materiālu paņemšanas un transportēšanas nosacījumi*” un „*Traumu diagnostikas noformēšanas un informācijas sniegšanas cietumu administrācijai kārtībā*”;
- saskaņā ar 2014. gada 7. aprīlī noslēgto starpresoru vienošanos ar Valsts robežsardzes koledžu „*Par Ieslodzījuma vietu pārvaldes ieslodzījuma vietu amatpersonu un dienesta suņu apmācību Valsts robežsardzes koledžā*” Rīgas Centrālcietuma, Daugavgrīvas un Jēkabpils cietuma kinologi ar dienesta suņiem gada laikā apmeklēja vairākus kursus: „*Kucēnu sākotnēja apmācība*”, „*Aizsardzība un personu meklēšana*”, „*Pēdu meklēšana*” un „*Dienesta kinoloģijas pamati*”.

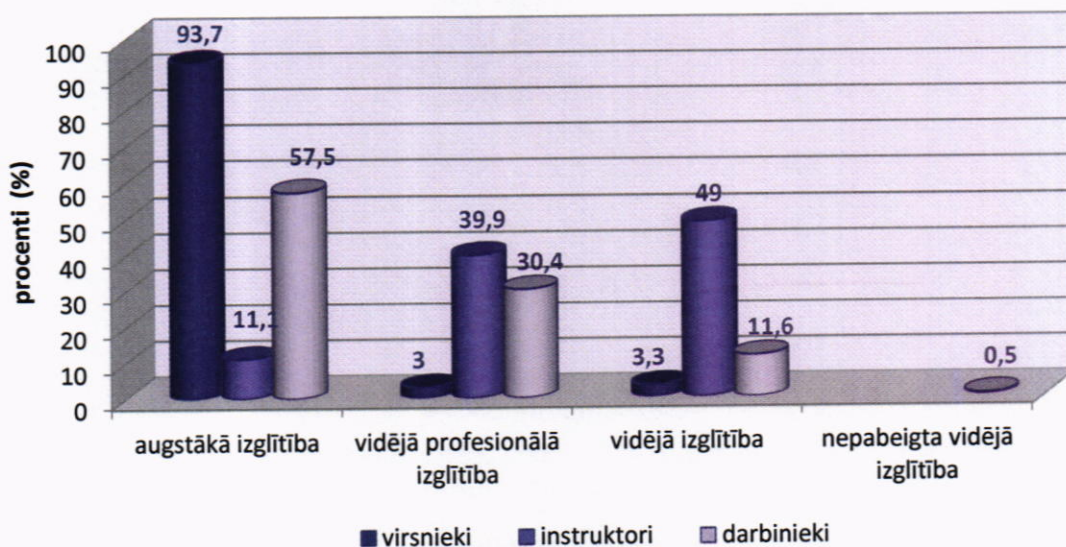
Personāla sadalījums amata grupās:



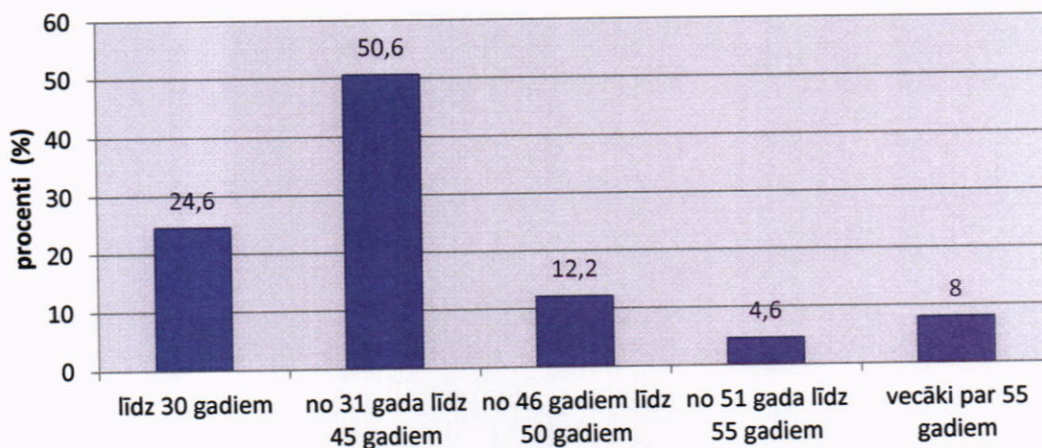
Personāla sadalījums pēc dzimuma:



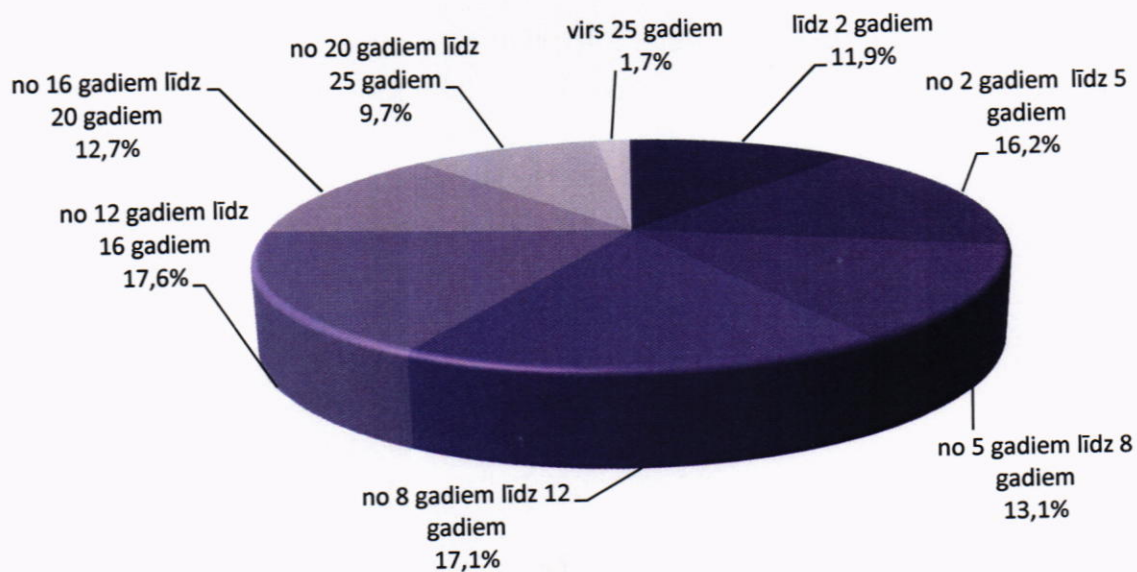
Personāla sadalījums pēc izglītības:

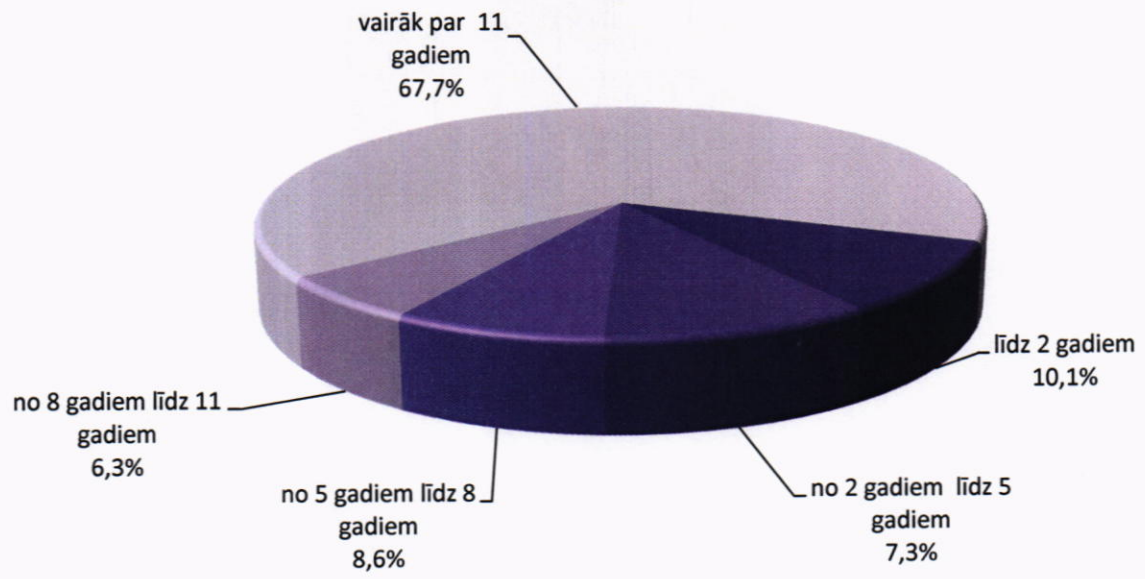


Personāla sadalījums pēc vecuma:



Amatpersonu sadalījums pēc izdienas stāža:



Darbinieku sadalījums pēc darba stāža:

4. *Komunikācija ar sabiedrību*

Pārskata periodā par Pārvaldes aktualitātēm sabiedrība tika regulāri informēta ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību, nosūtot preses relīzes vai sagatavojot atbildes uz informācijas pieprasījumiem. Svarīgākie Pārvaldes notikumi tika atspoguļoti plašsaziņas līdzekļos, kuru pārstāvji ir apmeklējuši ieslodzījuma vietas un atspoguļojuši Pārvaldes darbību dažādos aspektos.

Informācija par Pārvaldes aktualitātēm regulāri tika ievietota Pārvaldes tīmekļa vietnē (www.ievp.gov.lv) un publicēta sociālajā mikroblogošanas vietnē *Twitter* Pārvaldes profilā (<http://twitter.com/Cietumi>).

Ieslodzījuma vietu apmeklētājiem ir pieejama informācija par kriminālsoda izpildes jautājumiem. Gan Pārvaldes, gan ieslodzījuma vietu personāls noteiktajos laikos pieņem apmeklētājus. Pieņemšanas laikā apmeklētājiem tiek sniegtas konsultācijas par interesējošiem jautājumiem.

Lai sniegtu jauniešiem iespēju iepazīties ar Pārvaldes darba specifiku un ikdienu, vienlaikus dodot tiem nozīmīgu pieredzi, kura var noderēt, pieņemot lēmumu par savu nākotnes profesijas izvēli, 2014. gada 12. februārī Pārvalde piedalījās akcijā „*Ēnu diena*”. Ikgadējās akcijas „*Ēnu diena*” ietvaros Pārvaldi apmeklēja 11 skolēni no Rīgas skolām, jaunieši no Aizputes, Lapmežciema, Mazzalves un Ķekavas. Visvairāk skolēnus interesēja psihologa profesija. Viņi vēlējās noskaidrot, kas ir visgrūtākais šajā profesijā, vai ikdienā strādājot ar ieslodzītājiem, pašiem psihologiem nav jāmeklē psihologa palīdzība, kādām rakstura īpašībām jābūt psihologam, kur un cik ilgi jāmacās par psihologu.

Savukārt 2014. gada 14. martā Advokatūras dienas ietvaros zvērināti advokāti sniedza Ilģuciema cietumā ieslodzītajām bezmaksas juridiskās konsultācijas. Advokātu pakalpojumus izmantoja 34 ieslodzītās.

2014. gada 2. – 4. septembrī Latvijā viesojās Eiropas slimību kontroles centra eksperti, lai izvērtētu HIV zema sliedzņa pakalpojumu vai kaitējuma mazināšanas punktu (HIV profilakses punktu) darbību Latvijā un sniegtu priekšlikumus HIV profilakses darba uzlabošanai. Veselības ministrijā notika diskusija ar ekspertiem, NVO un citām iesaistītajām institūcijām par HIV profilakses darbu, kurā piedalījās Pārvaldes pārstāvji un ziņoja par HIV profilaksi un atkarību ārstēšanu ieslodzījuma vietās. Vizītes laikā eksperti apmeklēja Latvijas cietumu slimnīcu.

2014. gada 15. oktobrī Eiropas Komisijas īpašās programmas „*Krimināltiesības*” projekta „*Kriminālprocesā iesaistīto tiesu tūlku kapacitātes celšana un to aktivitātes nodrošināšana*” ietvaros Pārvaldes pārstāvji piedalījās starptautiskajā konferencē „*Tulki un tulkotāji kriminālprocesā Latvijā. Eiropas prakse, iespējas un izaicinājumi*”, ko organizēja Valsts valodas centrs.

2014. gada 3. oktobrī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs Rīgas Centrālcietumā rīkoja semināru valsts amatpersonām „*Korupcijas sekas: soda neizbēgamība un brīvības vērtība*” ar mērķi veicināt diskusiju par pretkorupcijas

pasākumu lomu noziegumu novēršanā. Seminārā piedalījās Pārvaldes amatpersonas, Tieslietu, Iekšlietu, Izglītības, Kultūras, Zemkopības un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvji. Seminārā tika aplūkoti jautājumi par korupcijas novēršanu Latvijā, ierobežojumiem un aizliegumiem valsts amatpersonām un atbildību par pārkāpumiem.

2014. gada 16. un 17. oktobrī Pārvaldes amatpersonas piedalījās Tieslietu ministrijas Norvēģijas finanšu instrumenta programmas LV08 „*Latvijas korekcijas dienestu un Valsts policijas īslaicīgās aizturēšanas vietu reforma*” ietvaros rīkotajā konferencē „*Cietumu un Probācijas dienestu personāla profesionālisms korekcijas/audzināšanas darbā,*” kuras laikā notika darbinieku apmācības, kas strādā ar ieslodzītajiem un probācijas klientiem. Konferences mērķis – identificēt un rast ieteicamos risinājumus problēmām, ar kurām korekcijas iestāžu speciālisti saskaras ikdienas darbā, atlasot, apmācot un atbalstot savus darbiniekus.

2014. gada 7. novembrī Cēsu 2. vakara (maiņu) vidusskola kopā pulcēja bijušos un esošos pedagogus uz svinīgo pasākumu „*Skolas zvana stāsts*”, lai kopīgi svinētu skolas 60. dzimšanas dienu. Pasākumā aktīvi darbojās pašreizējie Cēsu Audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem audzēkņi, gan piesakot programmu un stāstot skolas vēsturi, gan dziedot dziesmas.

Cēsu Audzināšanas iestāde nepilngadīgajiem turpināja sadarbību ar Rīgas hokeja komandu „*Dinamo*”. 2014. gada 29. augustā un 20. novembrī Cēsu Audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem četri jaunieši darbinieku pavadībā apmeklēja Rīgas hokeja komandas „*Dinamo*” hokeja spēles arēnā „*Rīga*”.

Jau ceturto gadu pēc kārtas Rīgas domes Izglītības, Kultūras un sporta departaments finansiāli atbalsta biedrības „*Iļģuciema sievietes*” organizēto Adventa un Ziemassvētku laika projektu „*Notiesāto sieviešu psiholoģiskās spriedzes mazināšana un garīgā rehabilitācija Adventa laikā un Ziemassvētkos cietuma apstākļos*” Iļģuciema cietumā. 2014. gada 7. decembrī notika SIA „*Retrofoto*” fotosesija, kuru vadīja mākslinieki Inese un Edvīns Cibulski. Tajā piedalījās 18 notiesātās, kas ar lielu prieku ļāva ietērt sevī krāšņos tērpos, cepurēs un aksesuāros, un sajuta sevi citā tēlā, laikā un telpā. Projekta mērķis – izlīdzināt un uzlabot psiholoģisko spriedzi ieslodzījuma vietas apstākļos, dodot iespēju notiesātajām Adventā un Ziemassvētkos justies līdzvērtīgām pārējiem valsts iedzīvotājiem un mīlestībā pieņemtām no apkārtējiem, no sabiedrības un no tiem, kas sarūpējuši projekta ietvaros minētās aktivitātes, un apzināties sevi kā sabiedrības locekļiem, kas tikai uz laiku ir no tās atdalītas.

Sadarbībā ar Valsts probācijas dienesta Cēsu teritoriālo struktūrvienību un brīvprātīgajiem palīgiem Cēsu Audzināšanas iestāde nepilngadīgajiem rīkoja akciju „*Cilvēks cilvēkam*”, lai popularizētu saturīgu, izglītojošu brīvā laika pavadīšanu notiesāto jauniešu vidū, palīdzot uzlabot notiesāto savstarpējās komunikācijas un sadarbības prasmes un vienkārši radīt pozitīvas emocijas un dzīvesprieku esot kopā un kopā darbojoties radošā atmosfērā.

Visās ieslodzījuma vietās tika organizēti pasākumi Lieldienu un Ziemassvētku svinēšanai, kuros piedalījās ieslodzītie, sabiedrisko organizāciju, dažādu konfesiju un masu mediju pārstāvji.

Gada laikā Tieslietu ministrijas pārstāvji, Tiesībsarga biroja speciālisti un Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas darbinieki vairākas reizes apmeklēja ieslodzījuma vietas, tiekoties ar administrāciju un ieslodzītajiem.

Starptautiskās cilvēktiesību dienas ietvaros 2014. gada 12. decembrī Pārvaldes amatpersonas piedalījās Latvijas Republikas tiesībsarga rīkotajā ikgadējā konferencē par aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem un prezentēja tēmas „*Ieslodzīto personu bērnu saskarsme ar vecākiem*” un „*Ieslodzīto personu bērnu saskarsme ar vecākiem Ilgūciema cietumā*”.

2014. gada 12.–13. novembrī Pārvaldes centrālā aparāta un Mācību centra amatpersonas piedalījās starptautiskajā konferencē „*Globālie, reģionālie un nacionālie mehānismi spīdzināšanas un nežēlīgas vai pazemojošas izturēšanās novēršanai: dalāmi pieredzē. Eiropas Padomes Spīdzināšanas novēršanas komitejai (CPT) – 25 gadi*”, ko rīkoja Latvijas Cilvēktiesību centrs un finansiāli atbalstīja Eiropas Komisija, Eiropas Padome un Atklātās sabiedrības fonds. Konferences mērķis bija veicināt izpratni par ANO Konvencijas pret spīdzināšanu Papildprotokolu (OPCAT) un Nacionālo preventīvo mehānismu modeļiem Eiropā un dalīties pieredzē par to, kā Baltijas valstīs īsteno neatkarīgu brīvības atņemšanas vietu monitoringu nacionālā līmenī.

Gada laikā Pārvaldes amatpersonas piedalījās Saeimas sēdēs:

- 2014. gada 19. martā – Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sēdē par aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem ieslodzījuma vietās;
- 2014. gada 9. aprīlī – Publisko izdevumu un revīzijas komisijas sēdē par ieslodzīto veselības aprūpes nodrošināšanu un organizēšanu ieslodzījuma vietās;
- 2014. gada 9. septembrī – Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas sēdē, kurā tika izskatīts jautājums par Ministru kabinetā 2014. gada 3. jūnijā apstiprināto Organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas plānu 2014. – 2016. gadam.

Starptautiskā sadarbība. Pārvalde sadarbojas ar daudzām starptautiskām organizācijām un institūcijām ar mērķi dalīties profesionālajā pieredzē un zināšanās un papildināt savas zināšanas un iemaņas. Pārskata gadā Pārvaldes starptautiskās sadarbības galvenie virzieni:

- dalība starptautiskajās penitenciārajās organizācijās;
- kopīga starptautisku projektu un programmu īstenošana;
- sadarbība ar starptautiskām organizācijām, ārvalstu vēstniecībām Latvijā un Latvijas vēstniecībām ārvalstīs.

2014. gadā Pārvaldes amatpersonas un darbinieki piedalījās šādās starptautiskās sēdēs, konferencēs, semināros, mācību un pieredzes apmaiņas vizītēs:

- Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību komitejas 110. sesijā Šveicē, kurā tika izskatīts Latvijas nacionālais ziņojums par Apvienoto Nāciju Organizācijas 1966. gada 16. decembra Starptautiskā pakta par pilsoniskajām tiesībām izpildi;
- projekta „ANO Konvencijas pret spīdzināšanu Papildprotokola ratifikācijas atbalstīšana Latvijā un Tiesībsarga biroja kā iespējama efektīva Nacionālā preventīvā mehānisma stiprināšana” ietvaros mācību vizītē Slovēnijā;
- pirmajā starptautiskajā konferencē „Atbildīguma un atbalsta apli” programmas „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” projekta „Aplī Eiropas Savienībai” ietvaros Spānijā;
- Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas „Latvijas korekcijas dienestu un Valsts policijas īslaicīgās aizturēšanas vietu reforma” projekta „Jaunas nodaļas izveide Olaines cietumā, ieskaitot būvniecību un personāla apmācību” ietvaros pieredzes apmaiņas vizītē Polijā un Norvēģijā;
- Norvēģijas Korekcijas dienestu direktorāta organizētajā bilateriālo attiecību konferencē Norvēģijā. Konferencē Pārvaldes priekšiece I. Spure uzstājās ar prezentācijām: „Norvēģijas Grantu finansēto projektu mērķi un sasniedzamie rezultāti”, „Galvenie izaicinājumi ieslodzījuma vietu darbībā” un „Stratēģiskās perspektīvas sadarbības veidošanai Norvēģijas Grantu ietvaros”;
- Eiropas Savienības projekta „Eiropas attieksme un pārejas vadība darbā ar augsta riska likumpārkāpējiem –Tiesiskuma Sadarbības Tīkls (TST)” noslēgumā konferencē Vācijā;
- Eiropas Komisijas organizācijas „Radikalizācijas Novēršanas tīkls (RAN)” ieslodzījuma vietu un probācijas pārstāvju sanāsmē Itālijā;
- oficiālajās svinībās par godu Lietuvas Republikas Penitenciārās sistēmas 95. gadadienai, kurās tika prezentēti Lietuvas ieslodzījuma vietu sistēmas sasniegumi un to loma sabiedrībā;
- XIII starptautiskajā seminārā „Cīņas māksla un intervencijas tehnika” Polijā;
- pieredzes apmaiņas vizītē Igaunijas Tieslietu ministrijas Viru cietumā;
- Krievijas Federācijas Sanktpēterburgas Federālās sodu izpildes sistēmas darbinieku kvalifikācijas pilnveidošanas institūta organizētajā konferencē „Starptautisko standartu un normu piemērošana attiecībā uz ieslodzītajām sievietēm” Sanktpēterburgā;
- īstenojot Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas Grundtvig apakšprogrammas aktivitātes „Mācību partnerības” projektu „The creation and the implementation of the Social Skills Development Program from Convicts”, Liepājas cietuma personāls pieredzes apmaiņas vizītē apmeklēja Lietuvas

Republikas un Čehijas Republikas ieslodzījuma vietas. Projekta ietvaros Kauņas izmeklēšanas cietuma (Lietuva) un *Olomouc* cietuma (Čehija) personāls iepazinās ar darbu Latvijas Republikas Ilģuciema, Liepājas un Olaines cietumā. 2014. gada 24. jūlijā Latvijas ieslodzījuma vietu priekšnieku sanāksmē bija prezentēta projekta īstenošana Liepājas cietumā;

- Eiropas Komisijas krimināltiesību programmas „*Criminal Justice*” projekta „*Suicide preventive system development in imprisonment places (Suicīda preventīvās sistēmas pilnveide ieslodzījuma vietās)*” ietvaros tika izveidota starptautiskā darba grupa, kurā bija iekļauti pārstāvji no Latvijas, Čehijas, Rumānijas un Slovēnijas ieslodzījuma vietām. Darba grupa sagatavoja ieslodzījuma vietu personālam metodiskās rekomendācijas par darbu ar ieslodzītajiem, kuriem ir nestabila psihoemocionālā uzvedība. 2014. gada 21. oktobrī ieslodzījuma vietu priekšnieku sanāksmē tika prezentēta tēma „*Ieslodzītā ar tieksmi uz suicidālo uzvedību psiholoģiskais raksturojums*”.

Aizvadītajā gadā Pārvalde regulāri sniedza informāciju dažādām ārvalstu institūcijām un iestādēm:

- Eiropas Padomes Eiropas Komitejai tika sniegti statistiski dati par noziedzības problēmām „*SPACE 1 - 2013*” (*European Committee on Crime Problems*);
- Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības birojam (*United Nations Office on Drugs and Crime*).

Pārvalde 2014. gadā uzņēma delegācijas no vairākām valstīm, kas interesējās par Latvijas penitenciāro sistēmu, tās attīstības tendencēm un uzkrāto darba pieredzi:

- Daugavgrīvas cietumu apmeklēja Igaunijas ieslodzījuma vietu pārstāvji;
- Ilģuciema cietumu apmeklēja Norvēģijas Valodas Universitātes koledžas bakalaura studiju programmas studenti, Lietuvas Kauņas izmeklēšanas cietuma pārstāvji;
- Liepājas cietumu apmeklēja Igaunijas Tieslietu ministrijas pārstāvji, Čehijas *Olomouc* cietuma un Lietuvas Kauņas izmeklēšanas cietuma pārstāvji;
- Olaines cietumu (Latvijas Cietumu slimnīcu) apmeklēja Norvēģijas Ārlietu ministrijas valsts sekretāre, Norvēģijas cietumu sistēmas delegācija, Lietuvas Tieslietu ministrijas Ieslodzījuma vietu departamenta un Kauņas izmeklēšanas cietuma pārstāvji;
- Rīgas Centrālcietumu apmeklēja Lietuvas Republikas ieslodzījuma vietu un Norvēģijas un Zviedrijas cietumu sistēmas delegācijas;
- Pārvaldes Mācību centru apmeklēja Norvēģijas cietumu sistēmas delegācijas.

5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi

5.1. Nākamā gada prioritātes

Atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2015. gadam”, lai uzlabotu ieslodzījuma vietu infrastruktūru un ieslodzīto sadzīves apstākļus atbilstoši Latvijas un starptautiskajām tiesību normām, piešķirto finanšu līdzekļu ietvaros tiek plānots:

- veikt Brasas cietuma korpusā ēdnīcas un virtuves ventilācijas sistēmas rekonstrukciju (saskaņā ar projektu, kas izstrādāts atbilstoši Pārtikas veterinārā dienesta prasībām);
- izveidot Brasas cietumā soda izolatora kameras, kas atbilstu Eiropas Cilvēktiesību tiesas prakses standartiem;
- veikt Cēsu Audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem ēdnīcas ārsienu un gala sienu remontu;
- veikt Cēsu Audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem dzīvojamā korpusa 2. un 3. stāva remontu;
- veikt Daugavgrīvas cietuma režīma korpusa 4. stāva dzīvojamo kameru un kāpņu telpas remontu;
- veikt Iļģuciema cietuma jumtu remontu;
- veikt Iļģuciema cietuma mācību telpu apkures sistēmas renovāciju ar tehniskā projekta izstrādi;
- veikt Iļģuciema cietuma dzīvojamajā korpusa Nr. 2 logu, durvju un restu nomaiņu;
- veikt Jelgavas cietuma dzīvojamā korpusa Nr. 1, Nr. 4 un soda izolatora ēkas dušas telpu remontu;
- veikt Jelgavas cietuma virtuves strādnieku dzīvojamās sekcijas un dzīvojamā korpusa Nr. 4 kameru remontu;
- veikt Jēkabpils cietuma dzīvojamās vienības, soda izolatora un satikšanās telpas remontu;
- pārvietot apkures katlu un dūmvadu sistēmu no likvidētā Šķirotavas cietuma uz Olaines cietumu (katlumājas renovācijas ietvaros);
- veikt Olaines cietumā Latvijas Cietumu slimnīcas lielo kāpņu remontu (ar margām);
- nomainīt logus Olaines cietuma atklātajā cietuma nodaļā (vīriešu kopmītnēs);
- veikt Rīgas Centrālcietuma izmeklēšanas izolatora 1. korpusa dušas telpu remontu;
- renovēt Rīgas Centrālcietuma veļas mazgātavas (bijusī pirts) telpas;
- veikt Rīgas Centrālcietuma sargtorņa kapitālo remontu;

- veikt Rīgas Centrālcietuma apgaismojuma sistēmas modernizāciju aizliegtā teritorijā;
- izstrādāt Valmieras cietuma izmeklēšanas korpusa 1. un 2. stāva remonta tehnisko projektu;
- veikt Valmieras cietuma izmeklēšanas korpusa viena stāva (pirmā posma jeb pirmās kārtas) remontu;
- nomainīt Valmieras cietuma mācību telpu logus;
- izstrādāt Valmieras cietuma dūmeņa nojaukšanas projektu;
- veikt Vecumnieku cietuma siltumtrases remontu;
- veikt Vecumnieku cietuma mazgāšanās telpas un palīgtelpu piespiedu ventilācijas sistēmas projektēšanu un izbūvi.

Normatīvas bāzes pilnveidošanai 2015. gadā tiek plānots:

- Iesniegt Tieslietu ministrijā šādus Pārvaldes izstrādātos Ministru kabineta noteikumu projektus:
 - ✓ „Kārtība, kādā Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas lieto speciālos līdzekļus”;
 - ✓ „Notiesātā vai apcietinātā pārvešanas un apsardzes kārtība veselības aprūpes pakalpojuma saņemšanas laikā ārstniecības iestādē ārpus ieslodzījuma vietas”;
 - ✓ „Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 10. jūlija noteikumos Nr. 487 „Kārtība, kādā komersanti tiek iesaistīti ar brīvības atņemšanu notiesāto nodarbinātības organizēšanā””;
 - ✓ „Grozījumi Ministru kabineta 2007. gada 13. februāra noteikumos Nr. 115 „Noteikumi par apcietinātās vai notiesātās personas bērna apgādi ieslodzījuma vietā””;
 - ✓ „Grozījumi Ministru kabineta 2005. gada 1. novembra noteikumos Nr. 827 „Ieslodzījuma vietu pārvaldes nolikums””;
 - ✓ „Grozījumi Ministru kabineta 1999. gada 31. augusta noteikumos Nr. 304 „Noteikumi par operatīvajiem transportlīdzekļiem””;
 - ✓ „Grozījumi 2009. gada 30. jūlija Latvijas standartā LVS 63:2009 „Operatīvie transportlīdzekļi, krāsojums, aprīkojums””;
- Izstrādāt, saskaņot ar Tieslietu ministriju un apstiprināt jauno Pārvaldes reglamentu „Ieslodzījuma vietu pārvaldes reglaments”.

Kontrolēt Pārvaldes funkciju kvalitatīvu izpildi un nodrošināt amatpersonu un darbinieku apmācību.

5.2. *Nākamajā gadā plānotie sadarbības projekti*

2015. gadā Pārvalde turpinās uzsākto starptautisko projektu īstenošanu:

- Eiropas Komisijas īpašās programmas „*Krimināltiesības*” ietvaros:
 - ✓ projekts „*Suicide preventive system development in imprisonment places*” („*Suicīda preventīvās sistēmas pilnveide ieslodzījuma vietās*”) (Nr. JUST/2013/JPEN/AG/4554);
- Programmas „*Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana*” ietvaros:
 - ✓ „*Jaunas nodaļas izveide Olaines cietumā, ieskaitot būvniecību un personāla apmācību*” (Nr. LV08/2);
 - ✓ „*Alternatīvu brīvības atņemšanai sekmēšana (ieskaitot iespējamo pilotprojektu elektroniskajai uzraudzībai)*” (Nr.LV08/2) (projekta iesniedzējs – Valsts probācijas dienests, Pārvalde – projekta partneris. Projekta ietvaros Pārvalde iesaista personālu dažādās apmācību aktivitātēs.).

2015. gadā Pārvalde uzsāks dalību šāda projekta īstenošanā:

- Programmas „*Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana*” ietvaros:
 - ✓ „*Sharing and implementing innovative approaches to reintegrating and rehabilitating drug dependent individuals released from prison into society*” (projekta iesniedzējs – Čehijas Republikas Ieslodzījuma vietu pārvalde, Pārvalde – projekta partneris).

Pārvaldes priekšniece



I. Spure

2015. gada 30. jūnijā

© Informācijas pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz Ieslodzījuma vietu pārvaldi obligāta.